

ฐานข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น

ทอดบั้งไฟ ประเพณีสารโ
(ชมรมบั้งไฟสุโขทัย)

วัดป่าไม้ครก
บ้านหนองฮี ตำบลทุ่งโป่ง
อำเภออุบลรัตน์ จังหวัดขอนแก่น

สำเนาถูกต้อง

จัดทำโดย

กองการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม

องค์การบริหารส่วนตำบลทุ่งโป่ง อำเภออุบลรัตน์ จังหวัดขอนแก่น

นางสาวจรรยา คำดี
ผู้อำนวยการกองการศึกษา

ฐานข้อมูลเกี่ยวกับศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น
ข้อมูลเกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่นแยกตามประเภท

๑. สาขาเกษตรกรรม

ที่	ชื่อภูมิปัญญาท้องถิ่น	ชื่อเจ้าของภูมิปัญญาท้องถิ่น	ที่อยู่	หมายเลขโทรศัพท์
๑	เกษตรกลุ่มเลี้ยงโค	นายสุพจน์ สร้อยรักษ์	๑๓ หมู่ที่ ๑ บ้านโนนสะอาด	-
๒	เกษตรพอเพียง	นางจันทร์เพ็ญ ไชยคำ	๑ หมู่ที่ ๒ บ้านจระเข้สงเคราะห์	๐๘๒-๕๖๘๒๐๒๒
๓	เกษตรพอเพียง	นางจัญญ์ สุขโนนทอง	๓ หมู่ที่ ๒ บ้านจระเข้สงเคราะห์	-
๔	กลุ่มเลี้ยงโค	นางศิริทิพย์ นารี	๒๒ หมู่ที่ ๒ บ้านจระเข้สงเคราะห์	๐๙๒-๙๑๘๓๕๘๔
๕	เกษตรพอเพียง	นายเขาวลิต ศรีชาทุม	๔๑ หมู่ที่ ๓ บ้านโนนอินทร์แปลง	-
๖	กลุ่มเลี้ยงไก่	นายสุวัฒน์ พลเยี่ยม	๗ หมู่ที่ ๓ บ้านโนนอินทร์แปลง	-
๗	กลุ่มหมูหลุม	นางมาลาตี บุญหลง	๔๔ หมู่ที่ ๓ บ้านโนนอินทร์แปลง	๐๘๖-๕๙๖๘๔๙๗
๘	เกษตรพอเพียง	นางสาวกานดา ชมจันทร์	๙๙ หมู่ที่ ๔ บ้านทรัพย์สมบูรณ์	๐๘๘-๖๙๓๘๘๐๑
๙	ศูนย์เรียนรู้เกษตรพอเพียง	นายทองใบ ต้นโล่	๔๐ หมู่ที่ ๕ บ้านหนองผือ	-
๑๐	กลุ่มเลี้ยงโค	นายเกษมศักดิ์ ทนงผือ	๔๙/๑ หมู่ที่ ๕ บ้านหนองผือ	๐๘๙-๒๗๘๘๐๘๒
๑๑	เกษตรกรเลี้ยงหมอนไหม	นางบัวกี สารบรรณ	๖๔ หมู่ที่ ๖ บ้านห้วยยาง	-
๑๒	เกษตรพอเพียง	นางฉลาด โชคลา	๑๑ หมู่ที่ ๖ บ้านห้วยยาง	๐๘๑-๐๕๓๖๖๐๕
๑๓	เกษตรพอเพียง	นายสังวาล ผางวง	๒๓๕ หมู่ที่ ๖ บ้านห้วยยาง	๐๘๒-๑๐๗๗๔๘๙
๑๔	เกษตรเพาะเห็ด	นางสาวสุจิตต์ ไชยารี	๑๖๓ หมู่ที่ ๗ บ้านทุ่งโป่ง	๐๙๖-๐๕๗๕๐๘๓
๑๕	เกษตรพอเพียง/กลุ่มเลี้ยงไก่	นายสุวรรณรัตน์ อามาตย์	๕๒ หมู่ที่ ๗ บ้านทุ่งโป่ง	๐๘๒-๓๐๑๐๑๔๐
๑๖	เกษตรพอเพียง	นางสาวปวีร์วิเศษ พลเยี่ยม	หมู่ที่ ๘ บ้านห้วยยาง	๐๘๙-๑๔๘๓๒๙๐
๑๗	เกษตรพอเพียง	นายถาวร สัมเสนาะ	๘๙ หมู่ที่ ๘ บ้านห้วยยาง	๐๙๓-๕๐๔๖๖๙๔
๑๘	กลุ่มเลี้ยงไก่	นายเพชร ผางวง	๑๕๘ หมู่ที่ ๘ บ้านห้วยยาง	๐๘๐-๘๕๕๓๐๐๔
๑๙	กลุ่มเลี้ยงไก่	นางบุญรัตน์ ทนงผือ	๑๙๕ หมู่ที่ ๙ บ้านแหลมทอง	-
๒๐	กลุ่มหมูหลุม	นายพุดชา อักษรศิริ	๑๗๙ หมู่ที่ ๙ บ้านแหลมทอง	๐๖๓-๐๖๒๒๙๙๗
๒๑	ศูนย์เรียนรู้เกษตรพอเพียง	นายคำ สรรพสมบัติ	๘๐/๑หมู่ที่ ๑๐ บ้านทุ่งโป่ง	-
๒๒	เกษตรพอเพียง	นายนิรันดร์ บุตรดาชุย	๑๖๗ หมู่ที่ ๑๐ บ้านทุ่งโป่ง	๐๘๑-๕๕๖๕๐๕๓

๒. สาขาอุตสาหกรรมและหัตถกรรม

ที่	ชื่อภูมิปัญญาท้องถิ่น	ชื่อเจ้าของภูมิปัญญาท้องถิ่น	ที่อยู่	หมายเลขโทรศัพท์
๑	การทำเครื่องจักสานจากไม้ไผ่	นายสมชัย จอมชัยภูมิ	๕๐ หมู่ที่ ๑ บ้านโนนสะอาด	-
๒	การทำเครื่องจักสานจากไม้ไผ่	นายถนอม วรรณพัฒน์	๒๒ หมู่ที่ ๒ บ้านจระเข้สงเคราะห์	-
๓	การทำเครื่องจักสาน	นายเลียง ศรีคำภา	๓๕ หมู่ที่ ๓ บ้านโนนอินทร์แปลง	-
๔	การทำเครื่องจักสาน	นางบัวเขียว สารามบำรุง	๒๓ หมู่ที่ ๓ บ้านโนนอินทร์แปลง	-
๕	การทำเครื่องจักสาน/ทอผ้า	นางบานเย็น พลมุก	๑๒ หมู่ที่ ๔ บ้านทรัพย์สมบูรณ์	-
๖	ศูนย์สื่อไม้	น.ส.เกษราภรณ์ หลวงจันทร์	๑๑๖ หมู่ที่ ๔ บ้านทรัพย์สมบูรณ์	๐๙๕-๖๗๒๖๓๕๖
๗	การทำเครื่องจักสาน	นายบุญชู เพชรคง	๓ หมู่ที่ ๕ บ้านหนองผือ	-
๘	การทำเครื่องจักสาน	นายประเสริฐ ภัคคิบัลย์	๖๓ หมู่ที่ ๕ บ้านหนองผือ	-
๙	กลุ่มทอผ้า/ทำไม้กวาด	นางวิจิตร กุลขาว	๗๔ หมู่ที่ ๕ บ้านหนองผือ	-
๑๐	กลุ่มทอผ้าย้อมสีธรรมชาติ	นางวาสนา จันทร์ประเทศ	๖ หมู่ที่ ๕ บ้านหนองผือ	๐๙๕-๐๖๔๘๒๔๓
๑๑	การทำเครื่องจักสานหมวก	นางบุญคำ ทนงผือ	๙๒ หมู่ที่ ๕ บ้านหนองผือ	๐๙๓-๖๘๐๑๗๓๓

สำเนาออกต่อ
นางสาวจรรยาพร คำดี
ผู้อำนวยการกองการศึกษา

๑๒	การทำเครื่องจักรสาน	นายอรุณ โชคลา	๑๓ หมู่ที่ ๖ บ้านห้วยยาง	๐๘๗-๑๑๓๓๙๘๑
๑๓	การทำเครื่องจักสาน	นายแสง ศรีปราช	๒๗/๑ หมู่ที่ ๗ บ้านทุ่งโป่ง	-
๑๔	กลุ่มทอผ้าไหม	นางเสาร์ ผาจง	๓๓ หมู่ที่ ๘ บ้านห้วยยาง	-
๑๖	การทำเครื่องจักสาน	นายดวง โชคลา	๔๘ หมู่ที่ ๘ บ้านห้วยยาง	๐๘๕-๕๖๓๓๑๔๒
๑๗	การทำเครื่องจักสาน	นายบุศดา ผาจง	๓๓ หมู่ที่ ๘ บ้านห้วยยาง	-
๑๘	การทำเครื่องจักสาน	นายเทียว โชคลา	๑๐๒ หมู่ที่ ๙ บ้านห้วยยาง	-
๑๙	ทอเสื่อ/ทอผ้า	นางบัวศรี โชคลา	๑๘๖ หมู่ที่ ๙ บ้านห้วยยาง	-
๒๐	การทำเครื่องจักสานจากไม้ไผ่	นายบัวสี ตีบุตร	๘๘ หมู่ที่ ๑๐ บ้านทุ่งโป่ง	-
๒๑	การทำไม้กวาดทางมะพร้าว	นายบุญโสม สวัสดิ์นาคี	๕๗ หมู่ที่ ๑๐ บ้านทุ่งโป่ง	-
๒๒	กลุ่มทอผ้าไหม	นางอุดม ไสงาม	๔๓ หมู่ที่ ๑๐ บ้านทุ่งโป่ง	-
๒๓	การทำกลอง เหวียน งานฝีมือต่างทุกชนิด ฯลฯ	นายคำ สรรพสมบัติ	๘๐/๑ หมู่ที่ ๑๐ บ้านทุ่งโป่ง	-

๓. สาขาการแพทย์แผนไทย

ที่	ชื่อภูมิปัญญาท้องถิ่น	ชื่อเจ้าของภูมิปัญญาท้องถิ่น	ที่อยู่	หมายเลขโทรศัพท์
๑	การนวดแพทย์แผนไทย	นางศุภลักษณ์ ผิวสว่าง	๕๔ หมู่ที่ ๑ บ้านโนนสะอาด	-
๒	การนวดแพทย์แผนไทย	นางคำมาย จันทร์หาพิ์แท้เยี่ยม	๔ หมู่ที่ ๒ บ้านจระเข้สงเคราะห์	-
๓	หมอยาสมุนไพรพื้นบ้าน	นายประยูรย์ ไชยมาศย์	๓ หมู่ที่ ๒ บ้านจระเข้สงเคราะห์	-
๔	หมอยาสมุนไพรพื้นบ้าน	นายชาย ไชยมัง	๔๐ หมู่ที่ ๓ บ้านโนนอินทร์แปลง	-
๕	หมอนวดแผนไทย	นายทองพูล ดุ่นเฮ้า	๔๓ หมู่ที่ ๔ บ้านทรัพย์สมบูรณ์	๐๙๙-๗๔๙๘๓๖๔
๖	หมอนวดแผนไทย	นางหนูรัตน์ กุลขวัญ	๘๑ หมู่ที่ ๕๓ บ้านหนองผือ	-
๗	หมอนวดแผนไทย	นางรับพร จันทร์ประเทศ	๒๒๒ หมู่ที่ ๗ บ้านทุ่งโป่ง	๐๖๑-๕๖๑๗๘๐๙
๘	หมอนวดแผนไทย	นางยุพา ลิโป้	๑๔๗ หมู่ที่ ๘ บ้านห้วยยาง	๐๙๓-๕๖๗๒๖๘๖
๙	หมอนวดแผนไทย	นางทองนุช คลันเงิน	๑๕๓ หมู่ที่ ๘ บ้านห้วยยาง	๐๘๐-๑๗๕๕๕๐๗
๑๐	หมอยาสมุนไพรพื้นบ้าน	นางสมศักดิ์ อักษรศิริ	๑๐๑ หมู่ที่ ๙ บ้านแหลมทอง	-
๑๑	นวดแผนไทย	นางสมบัติ ภูมิพิมพ์	๑๘๖ หมู่ที่ ๙ บ้านแหลมทอง	-

๔. สาขาการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ที่	ชื่อภูมิปัญญาท้องถิ่น	ชื่อเจ้าของภูมิปัญญาท้องถิ่น	ที่อยู่	หมายเลขโทรศัพท์
๑	หนองฝ้ายบ้าน (สระน้ำชุมชน)	คณะกรรมการหมู่ที่ ๑	- หมู่ที่ ๑ บ้านโนนสะอาด	-
๒	สวนป่าสาธารณะหมู่บ้าน	นางสาวกานดา ขมจันทร์	๙๙ หมู่ที่ ๔ บ้านทรัพย์สมบูรณ์	๐๘๘-๖๙๓๘๘๐๑
๓	เพาะกล้าพันธุ์ไม้ยางนา	นายบรรจง โชคลา	๔๓ หมู่ที่ ๖ บ้านห้วยยาง	-
๔	เพาะกล้าพันธุ์ไม้ยางนา	นายไว้ หนูเที่ยง	๓๓ หมู่ที่ ๖ บ้านห้วยยาง	-
๕	เพาะกล้าไม้	นางศศิณิกา มุสตรศรี	๑๕๘ หมู่ที่ ๗ บ้านทุ่งโป่ง	๐๘๘-๗๓๓๕๕๕๒
๖	เพาะกล้าไม้	นางยุพา ลิโป้	๑๔๗ หมู่ที่ ๘ บ้านห้วยยาง	๐๙๓-๕๖๗๒๖๘๖
๗	มูลนิธิพัฒนาชุมชนอย่างยั่งยืน เพื่อคุณภาพชีวิต	นายแพทย์ประเวศ วะสี (ศูนย์คำคุณ)	หมู่ที่ ๙ บ้านแหลมทอง	-
๘	เพาะกล้าพันธุ์ไม้	นางสายรุ้ง สีพันล้า	๓๖ หมู่ที่ ๙ บ้านแหลมทอง	-
๙	อนุรักษ์ป่าสาธารณะถ้ำช้าง	นายทองหล่อ ตีบุตร	๒๙๘ หมู่ที่ ๑๐ บ้านทุ่งโป่ง	-

นางสาวจรรยาพร คำดี
ผู้อำนวยการกองการศึกษา
๐๘๓-๕๑๖๗๓๐๓

๕. สาขากองทุนและธุรกิจชุมชน

ที่	ชื่อผู้มีปัญญาท้องถิ่น	ชื่อเจ้าของภูมิปัญญาท้องถิ่น	ที่อยู่	หมายเลขโทรศัพท์
๑	กลุ่มเกษตรกรทำสวนพืชผักทั่วไป	นางอ้วน สังขศรี	๓๓ หมู่ที่ ๑ บ้านโนนสะอาด	-
๒	กองทุนหมู่บ้าน	นายสุพจน์ สร้อยรักษ์	๑๓ หมู่ที่ ๑ บ้านโนนสะอาด	-
๓	กองทุนฌาปนกิจชยะ	นายเสถียร จันทาฟ้าเหลือง	๓๗ หมู่ที่ ๑ บ้านโนนสะอาด	๐๙๙-๐๑๔๓๒๓๐
๔	กองทุนหมู่บ้าน	นางจันทร์เพ็ญ ไชยคำ	๑ หมู่ที่ ๒ บ้านจระเข้สงเคราะห์	-
๕	กองทุนฌาปนกิจชยะ	นางกิตติยา สมปัญญา	๓๗ หมู่ที่ ๒ บ้านจระเข้สงเคราะห์	-
๖	กองทุนหมู่บ้าน	นายวงเดือน สาราณบำรุง	๖๑ หมู่ที่ ๓ บ้านโนนอินทร์แปลง	๐๘๙-๖๕๒๐๘๑๘
๗	กองทุนฌาปนกิจชยะ	นายวงเดือน สาราณบำรุง	๖๑ หมู่ที่ ๓ บ้านโนนอินทร์แปลง	๐๘๙-๖๕๒๐๘๑๘
๘	กองทุนหมู่บ้าน	นายพิชิต หลวงจันทร์	๗๘ หมู่ที่ ๔ บ้านทรัพย์สมบูรณ์	๐๘๑-๔๓๗๐๑๕๕
๙	ร้านค้าชุมชน	นางปสุตา ชมจันทร์	๔๕ หมู่ที่ ๔ บ้านทรัพย์สมบูรณ์	๐๙๕-๕๖๗๒๑๗๔
๑๐	กองทุนฌาปนกิจชยะ	นายพิชิต หลวงจันทร์	๗๘ หมู่ที่ ๔ บ้านทรัพย์สมบูรณ์	๐๘๑-๔๓๗๐๑๕๕
๑๑	กองทุนหมู่บ้าน	นายสุบิน หนองผือ	๑๙ หมู่ที่ ๕ บ้านหนองผือ	-
๑๒	ร้านค้าชุมชน	นายสมัย หนองผือ	๗/๑ หมู่ที่ ๕ บ้านหนองผือ	-
๑๓	กองทุนฌาปนกิจชยะ	นายเกษมศักดิ์ หนองผือ	๔๙/๑ หมู่ที่ ๕ บ้านหนองผือ	๐๘๙-๒๗๘๘๐๘๒
๑๔	กองทุนหมู่บ้าน	นายนิกร ปันคำ	๙๙ หมู่ที่ ๖ บ้านห้วยยาง	๐๘๘-๓๑๔๘๙๗๓
๑๕	กองทุนฌาปนกิจชยะ	นายนิกร ปันคำ	๙๙ หมู่ที่ ๖ บ้านห้วยยาง	๐๘๘-๓๑๔๘๙๗๓
๑๖	กองทุนหมู่บ้าน	นายวิระพงษ์ มุลตรีศรี	๑๖๖ หมู่ที่ ๗ บ้านทุ่งโป่ง	-
๑๗	กองทุนฌาปนกิจชยะ	นายสุวรรณรัตน์ อามาตย์	๕๒ หมู่ที่ ๗ บ้านทุ่งโป่ง	๐๘๒-๓๐๑๐๑๔๐
๑๘	กองทุนหมู่บ้าน	นายกองพัน หนองผือ	๑๒๔ หมู่ที่ ๘ บ้านห้วยยาง	๐๘๘-๗๓๓๙๔๕๒
๑๙	กองทุนฌาปนกิจชยะ	นายบัณฑิต แก่นมุย	๗๖ หมู่ที่ ๘ บ้านห้วยยาง	๐๙๑-๒๒๗๖๑๑๘
๒๐	กองทุนหมู่บ้าน	นายไพฑูริย์ ไชยลา	๑๓๔ หมู่ที่ ๙ บ้านแหลมทอง	๐๘๐-๑๘๓๑๑๒๑
๒๑	กองทุนฌาปนกิจชยะ	นายไพฑูริย์ ไชยลา	๑๓๔ หมู่ที่ ๙ บ้านแหลมทอง	๐๘๐-๑๘๓๑๑๒๑
๒๒	กองทุนหมู่บ้าน	นายประภาส ทองโคตร	๑๘๘ หมู่ที่ ๑๐ บ้านทุ่งโป่ง	-
๒๓	กองทุนฌาปนกิจชยะ	นายนิรันดร์ บุคตาชุย	๑๖๗ หมู่ที่ ๑๐ บ้านทุ่งโป่ง	๐๘๑-๕๕๖๕๐๕๓

๖. สาขาศิลปกรรมและพานบายศรี

ที่	ชื่อผู้มีปัญญาท้องถิ่น	ชื่อเจ้าของภูมิปัญญาท้องถิ่น	ที่อยู่	หมายเลขโทรศัพท์
๑	พานบายศรีสู่ขวัญ	นางปราณี พลกล้า	๓ หมู่ที่ ๒ บ้านจระเข้สงเคราะห์	
๒	สรภัญญะ	นางจันทร์เพ็ญ ไชยคำ	๑ หมู่ที่ ๒ บ้านจระเข้สงเคราะห์	๐๘๒-๕๖๘๒๐๒๒
๓	สรภัญญะ	นางประภักดิ์ร ช่างปัญญา	๑๐ หมู่ที่ ๓ บ้านโนนอินทร์แปลง	-
๔	สรภัญญะ	นางบานเย็น พลมุก	๑๒ หมู่ที่ ๔ บ้านทรัพย์สมบูรณ์	
๕	พานบายศรี	นางสาวกานดา ชมจันทร์	๙๙ หมู่ที่ ๔ บ้านทรัพย์สมบูรณ์	๐๘๕-๖๙๕๕๘๐๑
๖	สรภัญญะ	นางบุญสิน กุลขาว	๑๐๕ หมู่ที่ ๕ บ้านหนองผือ	๐๘๕-๒๑๐๐๘๕๙
๗	พานบายศรีสู่ขวัญ	นางสำฤทธิ์ โนนสว่าง	๔๕ หมู่ที่ ๕ บ้านหนองผือ	
๘	พานบายศรีสู่ขวัญ	นางทองอ้อย ต้นโล่	๔๐ หมู่ที่ ๕ บ้านหนองผือ	
๙	สรภัญญะ	นางทองจันทร์ ไชยลา	๑๑๑ หมู่ที่ ๖ บ้านห้วยยาง	
๑๐	สรภัญญะ/หมอลำ	นางนุรักษ์ อามาตย์	๕๒ หมู่ที่ ๗ บ้านทุ่งโป่ง	๐๘๕-๕๑๙๓๐๔๐
๑๑	พานบายศรีสู่ขวัญ	นางทองเลื่อน ฉลุทอง	๒๗ หมู่ที่ ๗ บ้านทุ่งโป่ง	๐๖๑-๗๗๑๐๘๑๑

สำนักกตอง

นางสาวจรรยา คำดี
ผู้อำนวยการกองการศึกษา

๑๒	หมอปราหมณ์สุขขวัญ	นายอภิรมย์ เทียมกัน	๑๓๔ หมู่ที่ ๘ บ้านห้วยยาง	-
๑๓	สรภัญญะ	นางสาวปวีร์วิภา พลเยี่ยม	๑๖๓ หมู่ที่ ๘ บ้านห้วยยาง	๐๙๘-๑๔๘๓๒๙๐
๑๔	สรภัญญะ/หมอลำ	นางสุวรรณา ไสดาววัน	๑ หมู่ที่ ๙ บ้านแหลมทอง	-
๑๕	พานบายศรี	นางสมบัติ ภูมิพิมพ์	๑๘๖ หมู่ที่ ๙ บ้านแหลมทอง	-
๑๖	สรภัญญะ	นางรัตนา ทนวยเขียว	๒๐๓ หมู่ที่ ๑๐ บ้านทุ่งโป่ง	๐๘๒-๖๘๖๓๙๒๑
๑๗	แต่งกลอนอีสาน (คำผญา)	นายคำ สรรพสมบัติ	๘๐/๑หมู่ที่ ๑๐ บ้านทุ่งโป่ง	-

๗. สาขาศาสนาและประเพณี

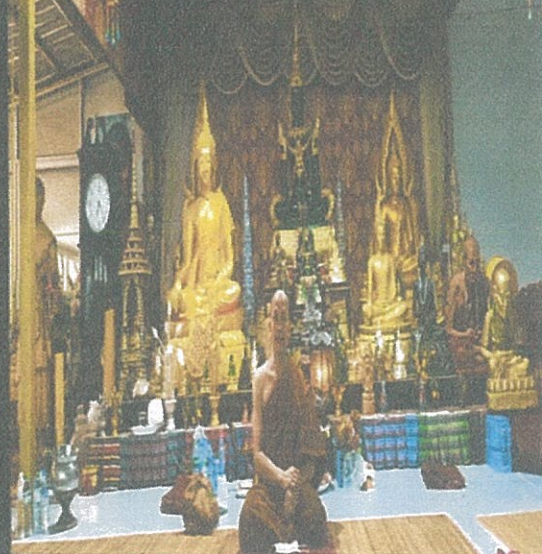
ที่	ชื่อภูมิปัญญาท้องถิ่น	ชื่อเจ้าของภูมิปัญญาท้องถิ่น	ที่อยู่	หมายเลขโทรศัพท์
๑	พิธีกรรมทางศาสนา	นายสงวน วรรณสุด	๖ หมู่ที่ ๑ บ้านโนนสะอาด	-
๒	ปรัชญาความเชื่อ หมอสูตรขวัญ	นายประจักษ์ ตะโนนทอง /	๑๒ หมู่ที่ ๑ บ้านโนนสะอาด	-
๓	พิธีกรรมทางศาสนา	นายสุบัน จันทร์ทาฟ้าเหลี่ยม	๔ หมู่ที่ ๒ บ้านจระเข้สงเคราะห์	-
๔	พิธีกรรมทางศาสนา	นายสว่าง จันทร์รักษ์	๓๔ หมู่ที่ ๓ บ้านโนนอินทร์แปลง	-
๕	พิธีกรรมทางศาสนา	นายศรายุทธ์ บุตรธิสาร	๒๔ หมู่ที่ ๔ บ้านทรัพย์สมบูรณ์	-
๖	พิธีกรรมทางศาสนา	นายจรัส หลวงจันทร์	๘ หมู่ที่ ๔ บ้านทรัพย์สมบูรณ์	-
๗	พิธีกรรมทางศาสนา	นางดาวเรือง ศรีพุทธา	๑๗ หมู่ที่ ๔ บ้านทรัพย์สมบูรณ์	-
๘	พิธีกรรมทางศาสนา	นายเลิศ ธรรมอินทร์ราช	๒ หมู่ที่ ๕ บ้านหนองผือ	-
๙	หมอสูตรขวัญ	นายจุม นามศรี	๓๓ หมู่ที่ ๕ บ้านหนองผือ	-
๑๐	พิธีกรรมทางศาสนา	นายประเสริฐ ทอสี	๖๕ หมู่ที่ ๖ บ้านห้วยยาง	-
๑๑	พิธีกร โฆษก	นายบุญลือ สิงห์ทอง	๒๓ หมู่ที่ ๖ บ้านห้วยยาง	-
๑๒	พิธีกรรมทางศาสนา	นายพรพมา ฉลุทอง	๖๒ หมู่ที่ ๗ บ้านทุ่งโป่ง	-
๑๓	หมอปราหมณ์สุขขวัญ	นายอภิรมย์ เทียมกัน	๑๓๔ หมู่ที่ ๘ บ้านห้วยยาง	-
๑๔	พิธีกรรมทางศาสนา	นายด้วง โชคลา	๙๘ หมู่ที่ ๘ บ้านห้วยยาง	๐๘๕-๔๖๓๓๑๙๒
๑๕	หมอปราหมณ์สุขขวัญ	นายชาย อักษรศิริ	๔๘ หมู่ที่ ๙ บ้านแหลมทอง	-
๑๖	พิธีกรรมทางศาสนา	นายสุทัศน์ อามาตย์	๑๘๙ หมู่ที่ ๑๐ บ้านทุ่งโป่ง	-
๑๗	พิธีกรรมทางศาสนา	นายประเสริฐ ละลีย์	หมู่ที่ ๑๐ บ้านทุ่งโป่ง	-
๑๘	สูตรขวัญ สะเดาะเคราะห์ อ่านคำภีร์อักษรขอม	นายคำ สรรพสมบัติ	๘๐/๑หมู่ที่ ๑๐ บ้านทุ่งโป่ง	-

๘. สาขาอาหารพื้นบ้าน

ที่	ชื่อภูมิปัญญาท้องถิ่น	ชื่อเจ้าของภูมิปัญญาท้องถิ่น	ที่อยู่	หมายเลขโทรศัพท์
๑	ทำขนมไทย	นางบานเย็น พลมุก	๑๒ หมู่ที่ ๕ บ้านทรัพย์สมบูรณ์	<p>สำเนาถูกต้อง</p> <p>นางสาวจรีพร คำดี ผู้อำนวยการกองการศึกษา ๐๙๘-๑๑๒๘๔๐๒ ๐๙๓-๐๙๑๒๗๗๙</p>
๒	ไอศกรีม	นายประเส ภัคดิบัญญัติ	๖๓ หมู่ที่ ๕ บ้านหนองผือ	
๓	แปรรูปอาหารทำกล้วยฉาบ	นางประมวล นนทะสี	๗๘ หมู่ที่ ๕ บ้านหนองผือ	
๔	ไอศกรีม	นางบัวทอง ทองโคตร	หมู่ที่ ๖ บ้านห้วยยาง	
๕	ทำขนมไทย	นางสาววิภา ชนะพล	๙ หมู่ที่ ๗ บ้านทุ่งโป่ง	
๖	ไอศกรีม	นายกีชาญ ทรงสกุล	๒๘ หมู่ที่ ๘ บ้านห้วยยาง	
๗	ขนมเปียกปูน,ขนมดอกบัว, ลอดช่อง,กล้วยทอด ฯลฯ	นางสาวเสียน ศรีสาคร	๑๓๒ หมู่ที่ ๘ บ้านห้วยยาง	-

หลวงพ่อโต ปญญารโ
 (หลวงปู่ทองสุข ปญญารโ)
 วัดป่ามิตถรรรม
 บ้านหนองผือ ตำบลทุ่งโป่ง
 อำเภอบุรบดี จังหวัดขอนแก่น

ข้อมูลเกี่ยวกับศาสนา

ชื่อสถานที่	หมู่ที่	ชื่อเจ้าอาวาส (ปัจจุบัน)	ประเภท	จำนวน พระสงฆ์	จำนวน สามเณร
วัดป่ามิตถรรรม	๕	พระไตรพฤกษ์ ธนปัญญา	ที่พัทสงฆ์	๔	-

ชื่อ(วัด/สำนักสงฆ์)
 ชื่อเจ้าอาวาส
 ที่อยู่
 ติดต่อ/เบอร์

วัดป่ามิตถรรรม
 พระไตรพฤกษ์ ธนปัญญา
 ๑๓๒ หมู่ที่ ๕ บ้านหนองผือ ตำบลทุ่งโป่ง อำเภอบุรบดี จังหวัดขอนแก่น
 ๐๘-๑๐๕๘-๑๘๓๗

สำเนาถูกต้อง

นางสาวจรรยาพร คำดี
 ผู้อำนวยการกองการศึกษา

ข้อมูลเกี่ยวกับศาสนา

ชื่อสถานที่	หมู่ที่	ชื่อเจ้าอาวาส (ปัจจุบัน)	ประเภท	จำนวน พระสงฆ์	จำนวน สามเณร
สำนักสงฆ์ภูพานคำ (ยอดห้วยยาง)	๑๐	พระอาจารย์มหาชาติ อภินนุโท	สำนักสงฆ์		-

ชื่อ(วัด/สำนักสงฆ์) สำนักสงฆ์ภูพานคำ (ยอดห้วยยาง)
 ชื่อเจ้าอาวาส พระอาจารย์มหาชาติ อภินนุโท
 ที่อยู่ ๑๔ หมู่ที่ ๑๐ บ้านทุ่งโป่ง ตำบลทุ่งโป่ง อำเภออุบลรัตน์ จังหวัดขอนแก่น
 ติดต่อ/เบอร์ ๐๘-๗๘๒๘-๔๕๔๔

ประวัติความเป็นมา

สำนักสงฆ์ภูพานคำ (ยอดห้วยยาง) เริ่มก่อตั้งมาตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๓๕ โดยท่าน พระอาจารย์บุญหลาย สันติกโร พร้อมญาติโยมทนายทนายิกขาชาวบ้านทุ่งโป่ง เพื่อให้เป็นที่ประกอบพิธีกรรมทางศาสนา และบำเพ็ญบุญกุศลของชาวบ้าน พระอาจารย์บุญหลาย สันติกโร ท่านได้อยู่จำพรรษาจนถึงปี พ.ศ. ๒๕๓๘ ในปีต่อมาก็ได้มี พระอาจารย์ สุวิทย์ วิชรญาโน มาเป็นเจ้าอาวาส จนถึงปี พ.ศ. ๒๕๔๓ จากนั้นเจ้าอาวาสได้ว่างลงจึงกลายเป็นสำนักสงฆ์ว่างจากเจ้าอาวาส

ต่อมาในปี พ.ศ. ๒๕๔๔ ท่านพระมหาชาติ อภินนุโท ได้รับนิมนต์ จากพระครูสุนทรสารานุกุล (หลวงพ่อบุญกอง) เจ้าคณะตำบลกุดน้ำใส อำเภอน้ำพอง จังหวัดขอนแก่น ในขณะนั้นโดยได้รับการ

นางสาวจรรยา คำดี
 ผู้อำนวยการกองการศึกษา

ผู้ประสานงาน

พระครูอุดมธรรมวงศ์ (สนม) เป็นอนุสาวนาจารย์ ได้รับฉายาว่า อภินันโท (อ่านว่า : อะภินันโท) แปลว่า ผู้ผลิตเพลินในธรรม

หลังจากที่ได้รับการอุปสมบทแล้ว จึงได้เสาะแสวงหาสถานที่ศึกษาเล่าเรียนในทางธรรม พร้อมทั้งปฏิบัติกรรมฐานภาวนาควบคู่กันไป ต่อมาเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๓๖ สอบได้นักธรรมชั้นเอก ณ สำนักนักเรียนเจ้าคณะจังหวัดชลบุรี ต่อมาเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๓๗ สอบได้อภิธรรมิกตรี ณ มหาจุฬาลงกรณ์ราชวิทยาลัย ต่อมาเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๔๐ สอบได้เปรียญธรรม ๔ ประโยค ณ สำนักนักเรียนเจ้าคณะจังหวัดพระนครศรีอยุธยา

หลังจากนั้นท่านได้ออกจิกจุกธรรมฐานตามป่าเขาลำไพร ทั้งภายในประเทศ และต่างประเทศ อาทิเช่น ประเทศลาว เขมร และมาเลเซีย เป็นต้น

ต่อมาในปี พ.ศ. ๒๕๔๗ ได้รับมอบหมายจาก พระครูสุนทรสารานุกุล (หลวงพ่อบุญกอง) แต่งตั้งให้เป็นผู้นำคณะธรรมฐานของวัดสี่สะพาน ตำบลน้ำพอง อำเภอน้ำพอง จังหวัดขอนแก่น จนถึงปี พ.ศ. ๒๕๕๗

ต่อมา ท่านได้ไปปฏิบัติศาสนกิจ เป็นพระธรรมทูต ณ วัดไทยติชิโน ประเทศสวิตเซอร์แลนด์ ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๖๐ - ๒๕๖๓ ปีละ ๓ เดือน

การดำรงตำแหน่ง

“พระอาจารย์มหาชาติ อภินันโท” ปัจจุบันดำรงตำแหน่ง

๑. ผู้ช่วยเจ้าอาวาสวัดโพธิ์สง่า บ้านห้วยยาง
 ๒. เจ้าอาวาสสำนักสงฆ์วัดภูพานคำ (ยอดห้วยยาง) บ้านทุ่งโป่ง
 ๓. เจ้าคณะตำบลทุ่งโป่ง เขต ๑ คติธรรม พระมหาชาติ อภินันโท
- “ขยัน มุ่งมั่น ฝ่าฟัน อดทน”

แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ

สถานที่ทางธรรมชาติ ประกอบด้วยดังนี้

- ถ้าช้าง เป็นสถานที่ที่สวยงาม และศึกษาธรรมชาติ อยู่ห่างจากวัดไปทางทิศตะวันตกเฉียงใต้ ประมาณ ๒ กิโลเมตร
- หินเอวขันธุ์ ปฎิมากรรมธรรมชาติ เป็นสถานที่ทางธรรมชาติที่น่าทึ่งและสวยงาม อยู่ห่างจากวัดไปทางทิศตะวันตก ประมาณ ๑.๕ กิโลเมตร

● บ่อพญานาค เป็นหนึ่งในแหล่งน้ำศักดิ์สิทธิ์ของ จังหวัดขอนแก่น และเป็นต้นกำเนิดของลำห้วยยาง จึงเป็นที่มาของวัดคำว่า “ยอดห้วยยาง” อยู่ภายในบริเวณวัดทางด้านทิศตะวันตก

สำเนาถูกต้อง

นางสาวจุฑาพร คำดี
ผู้อำนวยการกองการศึกษา

ประสานงานจาก รองเจ้าคณะอำเภออุบลรัตน์ จังหวัดขอนแก่น (พระมหาจริทธ์) ในขณะนั้น ให้มาอยู่ดูแลสถานที่แห่งนี้เป็นต้นมา จึงได้ฟื้นฟูสำนักขึ้นมาใหม่ โดยท่านได้ทำการสร้างพระพุทธรูปขึ้นมาหลายองค์ ได้แก่ พระพุทธไสยาสน์ พระสีวลี เป็นต้น พร้อมทั้งได้ก่อสร้างเสนาสนะต่าง ๆ ขึ้นอย่างเรียบง่าย

ปูชนียวัตถุสำคัญ

โดยมีองค์พระพุทธรูปประกอบด้วยดังนี้ “ปูชนียวัตถุสำคัญ” พระพุทธรูปปูนปั้นหน้าตัก ๓ เมตร และ ๕ เมตร พระพุทธไสยาสน์ พระสังกัจจายน์ พระสีวลี หลวงปู่ทวด รัตนกตัญญูเจดีย์ เป็นต้น

พระพุทธรูปปูนปั้น

“พระพุทธรูปปูนปั้นหน้าตัก ๓ เมตร” สร้างขึ้นเมื่อ พ.ศ.๒๕๕๐ โดยช่างจากอุบลราชธานี ประดิษฐานบนก้อนหินธรรมชาติ

พระพุทธไสยาสน์

“พระพุทธไสยาสน์ปูนปั้น” ความยาวประมาณ ๕.๗๕ เมตร สร้างเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๕๐ โดยช่างจากอุบลราชธานี ประดิษฐานบนก้อนหินธรรมชาติ ซึ่งลดหลาดลงมาตามลำดับ

พระสังกัจจายน์

“พระสังกัจจายน์ปูนปั้น” สร้างเมื่อ พ.ศ.๒๕๕๐ โดยช่างจากอุบลราชธานี

พระพุทธรูปปูนปั้น

“พระพุทธรูปปูนปั้น หน้าตัก ๕ เมตร” สร้างเมื่อ พ.ศ. ๒๕๕๔ โดยช่างจากสกลนคร

พระพุทธรูปสีวลี

“พระพุทธรูปสีวลี” เนื้อทองเหลือง ๒ องค์ สร้างเมื่อ พ.ศ. ๒๕๕๔

เจดีย์รัตนกตัญญู

“เจดีย์รัตนกตัญญู” กว้าง ๑๒ เมตร ยาว ๑๒ เมตร สูง ๓๒ เมตร เริ่มก่อสร้างเมื่อ พ.ศ. ๒๕๕๕ ปัจจุบันอยู่ในระหว่างการดำเนินการก่อสร้าง

ประวัติพระอาจารย์มหาชาติ อภินนุโท โดยย่อ

“พระอาจารย์มหาชาติ อภินนุโท” เดิมชื่อ ชาติ วัดเป็รียง เกิดเมื่อวันที่ ๑๐ เดือนพฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๑๒ ณ บ้านเลขที่ ๑๓๕ หมู่ที่ ๙ ตำบลหนองไม้งาม อำเภอบ้านกรวด จังหวัดบุรีรัมย์

ได้รับการอุปสมบท เมื่อวันที่ ๑๐ เดือนพฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๓๓ เวลา ๑๐.๔๕ น. ณ อุโบสถวัดชุมพร ตำบลตาจ่ง อำเภอละหานทราย จังหวัดบุรีรัมย์ โดยมี พระครูปัญญาประกาภ (เชือน) เป็นผู้อุปัชฌาย์ พระครูประดิษฐ์มงคลธรรม (แมน) เป็นกรรมวาจาจารย์

นางสาวจรรยา คำดี
ผู้อำนวยการกองการศึกษา

ฐานข้อมูลเกี่ยวกับศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น
ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านเกษตรกรรม ชื่อ การทำเกษตรผสมผสาน

ชื่อหลัก : การทำเกษตรผสมผสาน

ชื่อภาษาถิ่น : ทำไร่นาสวนผสม

แหล่งที่มาชื่อ : นายสุวรรณรัตน์ อมาตย์ อายุ ๕๕ ปี

ที่อยู่ : ๕๒ หมู่ที่ ๗ ตำบลทุ่งโป่ง อำเภออุบลรัตน์ จังหวัดขอนแก่น

ประเภทภูมิปัญญาท้องถิ่นด้าน : การเกษตรกรรม

ความรู้ความสามารถของปราชญ์ชาวบ้าน : เป็นผู้มีความรู้และชำนาญด้านการเกษตรกรรม สามารถดูแลเลี้ยงไก่
เป็ด ห่าน ไข่กิ้ง ไข่ขาย ผักหวาน ฯ ปลุกพืชผักสวนครัวไว้กินได้ และ ทำไร่นาสวนผสม เป็นต้น

ประวัติศาสตร์ของเกษตรกรรม

จุดเริ่มต้นในสมัยโบราณ

การทำเกษตรกรรมอย่างเป็นระบบปรากฏ
ขึ้นเป็นครั้งแรกในภูมิภาคเอเชียตะวันตกเฉียงใต้ในดินแดน
แถบ Fertile Crescent โดยเฉพาะในบริเวณที่เป็นประเทศ
ซีเรียและตอนใต้ของอิรักในปัจจุบัน เมื่อช่วงประมาณ
๙,๕๐๐ ปีก่อนคริสตกาล คนในสมัยนั้นเริ่มมีการคัดเลือกพืช
อาหารที่มีลักษณะตามความต้องการเพื่อนำไปเพาะปลูก

ประมาณ ๗,๐๐๐ ปีก่อนคริสตกาล ระบบ
เกษตรกรรมขนาดเล็กได้แพร่เข้าไปสู่อียิปต์ ในช่วงเวลา
เดียวกัน ก็เริ่มมีการเพาะปลูกข้าวสาลีและข้าวบาร์เลย์ในอนุ
ทวีปอินเดีย ซึ่งปรากฏหลักฐานในการขุดค้นแหล่งโบราณคดี
Mehrgarh ในภูมิภาค Balochistan จนถึงเมื่อ ๖,๐๐๐ ปี
ก่อนคริสตกาล ในอียิปต์เริ่มมีการทำเกษตรกรรมขนาดกลางบนริมฝั่งแม่น้ำไนล์ และในช่วงเวลา
ตะวันออกไกลก็มีการพัฒนาทางเกษตรกรรมในรูปแบบเฉพาะตน โดยจะเน้นเพาะปลูกข้าวเจ้าเป็นพืชผลหลัก
มากกว่าข้าวสาลี

นางสาวจรรยาพร คำดี
ผู้อำนวยการกองการศึกษา
ผู้อำนวยการกองการศึกษา

เกษตรกรรมร่วมสมัย

ในศตวรรษที่ผ่านมาเกษตรกรรมถูกจัดว่ามีผลผลิตเพิ่มขึ้น มีการทดแทนปุ๋ยสังเคราะห์และสารกำจัดศัตรูพืชสำหรับแรงงาน มลพิษทางน้ำและเงินอุดหนุนฟาร์ม หลายปีที่ผ่านมาได้มีปฏิริยาที่รุนแรงและไม่เอื้อประโยชน์ (ทางด้านการพัฒนาของสังคมและการเมือง) กับผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมภายนอกของการเกษตรแบบดั้งเดิม ส่งผลให้เกิดการเคลื่อนไหวของเกษตรกรรมแบบอินทรีย์และยั่งยืน[๒][๓] หนึ่งในของกองกำลังที่สำคัญที่อยู่เบื้องหลังการเคลื่อนไหวนี้คือสหภาพยุโรป ซึ่งให้การรับรองอาหารอินทรีย์ครั้งแรกในปี ๑๙๙๑ และเริ่มการปฏิรูปนโยบายเกษตรร่วม (CAP) ของตนเองในปี ๒๐๐๕ เพื่อยกเลิกเงินอุดหนุนฟาร์มที่เชื่อมโยงกับสินค้าโภคภัณฑ์[๔] หรือที่รู้จักว่าปลดการเชื่อมโยง (อังกฤษ: decoupling) การเจริญเติบโตของเกษตรอินทรีย์ได้ต่ออายุการวิจัยในเทคโนโลยีทางเลือกเช่นการจัดการศัตรูพืชแบบบูรณาการและการคัดเลือกพันธุ์ การพัฒนาเทคโนโลยีล่าสุดที่สำคัญจะรวมถึงอาหารดัดแปลงพันธุกรรม

ในปี ๒๐๐๗ แรงจูงใจที่สูงขึ้นสำหรับเกษตรกรเพื่อปลูกพืชที่ไม่ใช่อาหาร (เชื้อเพลิงชีวภาพ)[๕] บวกกับปัจจัยอื่นๆ เช่นการพัฒนาที่ดินทำฟาร์มเดิมที่มากเกินไป การเพิ่มขึ้นของค่าใช้จ่ายในการขนส่ง การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ การเพิ่มขึ้นของความต้องการของผู้บริโภคในประเทศจีนและอินเดีย และการเติบโตของประชากร[๖] ทำให้เกิดการขาดแคลนอาหารในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ แอฟริกา และเม็กซิโก รวมทั้งการเพิ่มขึ้นของราคาอาหารทั่วโลก[๗][๘] เมื่อเดือนธันวาคม ๒๐๐๗ ๓๗ ประเทศต้องเผชิญกับวิกฤตด้านอาหาร และ ๒๐ ประเทศได้กำหนดบางมาตรการของการควบคุมราคาอาหาร การขาดแคลนเหล่านี้บางครั้งส่งผลให้เกิดการจลาจลอาหารและแม้กระทั่งการเหยียบกันถึงตาย[๙][๑๐][๑๑] กองทุนระหว่างประเทศเพื่อพัฒนาเกษตรกรรมขึ้นป้ายว่าการเพิ่มขึ้นในภาคเกษตรรายย่อยอาจเป็นส่วนหนึ่งของการแก้ปัญหาความกังวลเกี่ยวกับราคาอาหารและความมั่นคงทางอาหารโดยรวม พวกเขาเป็นส่วนสำคัญเช่นในประสบการณ์ของเวียดนามซึ่งเดินออกมาจากผู้นำเข้าอาหารไปเป็นผู้ส่งออกอาหารรายใหญ่และได้เห็นการลดลงอย่างมีนัยสำคัญในความยากจน เนื่องจากการพัฒนาของเกษตรรายย่อยในประเทศ[๑๒]

โรคและความเสื่อมโทรมของที่ดินเป็นสองความกังวลที่สำคัญในภาคเกษตรกรรมในวันนี้ ยกตัวอย่างเช่นการแพร่ระบาดของการเกิดสนิมลำต้นในข้าวสาลีที่เกิดจากเชื้อสาย Ug๙๙ ขณะนี้มีการแพร่กระจายไปทั่วแอฟริกาและเข้าสู่เอเชียและเป็นสาเหตุของความกังวลที่สำคัญเนื่องจากการสูญเสียพืชถึง ๗๐% หรือกว่านั้นภายใต้เงื่อนไขบางอย่าง[๑๓] ประมาณ ๔๐% ของที่ดินเพื่อเกษตรกรรมของโลกเสื่อมโทรมอย่างหนัก[๑๔] ในแอฟริกาหากแนวโน้มของการเสื่อมโทรมในดินยังคงมีต่อไป, ทวีปนี้อาจจะสามารถป้อนอาหารได้เพียง ๒๕% ของประชากรในปี ๒๐๒๕ ตามข้อมูลของสถาบันทรัพยากรธรรมชาติในแอฟริกาของ UNU ที่มีที่ตั้งอยู่ในประเทศกานา[๑๕]

ในปี ๒๐๐๙ ผลผลิตทางการเกษตรของจีนมีขนาดใหญ่ที่สุดในโลก ตามด้วยสหภาพยุโรป อินเดีย และสหรัฐอเมริกา ตามข้อมูลของกองทุนการเงินระหว่างประเทศ นักเศรษฐศาสตร์วัดปัจจัยผลผลิตโดยรวมของการเกษตรโดยประเทศสหรัฐอเมริกามีประสิทธิภาพมากขึ้นประมาณ ๑.๗ เท่ามากกว่าเดิมในปี ๑๙๔๘[๑๖]

สำเนาถูกต้อง

นางสาวจรรยา คำดี
ผู้อำนวยการกองการศึกษา

ฐานข้อมูลเกี่ยวกับศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น
ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ชื่อ เพาะพันธ์ต้นไม้ตามธรรมชาติ

ชื่อหลัก : เพาะพันธ์ต้นไม้ตามธรรมชาติ

ชื่อภาษาถิ่น : เพาะกล้าไม้

แหล่งที่มาชื่อ : นางยุพา ลิโป้ อายุ ๔๘ ปี

ที่อยู่ : ๑๔๗ หมู่ที่ ๘ ตำบลทุ่งโป่ง อำเภอบุขลรัตน์ จังหวัดขอนแก่น

ประเภทภูมิปัญญาท้องถิ่น : การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ความรู้ความสามารถของปราชญ์ชาวบ้าน : เป็นผู้มีความรู้และชำนาญด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สามารถเพาะพันธ์กล้าไม้ หรือ ดูแลปลูกต้นไม้ทดแทนเพื่ออนุรักษ์ธรรมชาติ ให้มีความร่มรื่น เป็นผู้มีความเชี่ยวชาญทั้งด้านการเพาะต้นไม้ยืนต้น อีกด้วย

สำเนาถูกต้อง

อาชีพน่าสนใจอีกอย่างที่ชาวบ้านห้วยยาง อำเภอบุขลรัตน์ จังหวัดขอนแก่น นิยมกันคือการทำสวนเพาะกล้าไม้ขาย โดยมีการทำกันเป็นจำนวนหลายครอบครัวทั่วทั้งหมู่บ้าน ส่งขายทั้งพื้นที่บริเวณตำบลใกล้เคียง และทั่วอำเภอ ซึ่งว่ากันว่าที่นับเป็นแหล่งเพาะ-ขายกล้าไม้ขนาดใหญ่อีกแห่งของอำเภอบุขลรัตน์ **นางสาวจรรยา คำดี**
ผู้อำนวยการกองการศึกษา

คุณยุพา ลิ้ม เป็นเจ้าของสวนเพาะ-ขายกล้าไม้ อยู่บ้านเลขที่ ๑๔๗ หมู่ที่ ๘ ตำบลทุ่งโป่ง อำเภอบุรณรัมย์ จังหวัดขอนแก่น โดยสวนของเขา เพาะ-ขายกล้าไม้หลายชนิด ไม่ว่าจะเป็นต้นประดู่ ยางนา ไม้ป่า มะค่าโมง สักทอง ฯลฯ และรวมไปถึงผักสวนครัวต่างๆ

ความเป็นมา

ปัจจุบันได้มีการส่งเสริมให้มีการพื้นที่ป่าไม้ของประเทศไทยที่มีอยู่ในปัจจุบัน ๒๕.๖๒ % ของพื้นที่ประเทศไทย หรือ ๘๓.๔๕ ล้านไร่เพิ่มขึ้นเป็น ๔๐ % ของพื้นที่ประเทศไทย ๑๒๘ ล้านไร่ ดังนั้นจะต้องปลูกป่าเพิ่มอีก ประมาณ ๔๕ ล้านไร่สิ่งที่รับประกันความสำเร็จ ในการปลูกป่าประการหนึ่งก็คือการปลูกป่าโดยใช้กล้าไม้ที่มีคุณภาพซึ่งคุณภาพของกล้าไม้ก็มีผลสืบเนื่องมาจากการใช้เมล็ดไม้พันธุ์ดีมีคุณภาพและการปฏิบัติในการเพาะชำกล้าไม้ตั้งแต่เมล็ดจนเป็นต้นกล้าและบำรุง รักษาจนนำไปปลูกกล้าไม้

ความหมายของกล้าไม้

การปลูกหรือการเพิ่มจำนวนต้นพืชให้มีปริมาณมากขึ้น โดยนำพืชที่ผลิตได้ไปใช้ประโยชน์ตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ เช่น การผลิตกุหลาบเพื่อตัดดอกขาย การปลูกมะม่วง นำดอกไม้เพื่อการส่งออกจำหน่ายต่างประเทศนอกจากนี้การผลิตพืชยังรวมไปถึงการเพาะเมล็ดเพื่อให้ได้ต้นกล้าพันธุ์ไม้มากขึ้น การขยายพันธุ์พืชที่มีอยู่ให้มีจำนวนต้นมากขึ้นความหมายของกล้าไม้

ความสำคัญของกล้าไม้

มีความสำคัญในการปลูกพืช เพราะขั้นตอนแรกของการเพาะปลูกต้องมีต้นกล้าพืชเสียก่อน การเลือกวิธีการขยายพันธุ์พืชที่เหมาะสมจะทำให้สามารถผลิตต้นกล้าได้ตามปริมาณและคุณภาพที่ต้องการซึ่งเป็นผลไปถึงคุณภาพหรือปริมาณของผลผลิตของพืชนั้นๆนอกจากนั้นการขยายพันธุ์พืช

สำเนาถูกต้อง

นางสาวจรรยา คำดี
ผู้อำนวยการกองการศึกษา

ฐานข้อมูลเกี่ยวกับศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น
ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านการแพทย์แผนไทย ชื่อ การนวดแผนไทย

ชื่อหลัก : การนวด

แผนไทย

ชื่อภาษาถิ่น : นวดจับเส้น

แหล่งที่มาชื่อ : นางกองทุน ตลับเงิน อายุ ๔๙ ปี

ที่อยู่ : ๑๕๓ หมู่ที่ ๘ ตำบลทุ่งโป่ง อำเภอบุรณรัมย์ จังหวัดขอนแก่น

ประเภทภูมิปัญญาท้องถิ่น : ด้านการแพทย์แผนไทย

ความรู้ความสามารถของปราชญ์ชาวบ้าน : เป็นผู้มีความรู้และชำนาญด้านการแพทย์แผนไทย เช่น นวดแผนไทย การทำยาจากสมุนไพร ลูกประคบ และเพาะต้นกล้าสมุนไพร เป็นผู้มีความเชี่ยวชาญทั้งด้านการเพาะต้นไม้ยืนต้นอีกด้วย

ความเป็นมา

ประวัติการนวดแผนไทย

การนวดไทยเป็นทั้งศาสตร์และศิลปะที่มีมาแต่โบราณ เกิดจากสัญชาตญาณเบื้องต้นของการอยู่รอด เมื่อมีอาการปวดเมื่อยหรือเจ็บป่วยตนเองหรือผู้ที่อยู่ใกล้เคียงมักจะลูบไล้บิบนวดบริเวณดังกล่าว ทำให้อาการปวดเมื่อยลดลง เริ่มแรกๆ ก็เป็นไปโดยมิได้ตั้งใจ ต่อมาเริ่มสังเกตเห็นผลของการบิบนวดในบางจุด หรือบางวิธีที่ได้ผลจึงเก็บไว้เป็นประสบการณ์ และกลายเป็นความรู้ที่สืบทอดกันต่อๆ มา จากรุ่นหนึ่งไปสู่อีกรุ่นหนึ่ง ความรู้ที่ได้จึงสะสมจากลักษณะง่ายๆ ไปสู่ความสลับซับซ้อน จนสามารถสร้างเป็นทฤษฎีการนวด จึงกลายมาเป็นศาสตร์แขนงหนึ่งที่มีบทบาทบำบัดรักษาอาการและโรคบางอย่าง

การนวดไทย หรือ นวดแผนโบราณ เป็นการนวดชนิดหนึ่งในแบบไทย ซึ่งเป็นศาสตร์บำบัดและรักษาโรคแขนงหนึ่งของการแพทย์แผนไทย โดยจะเน้นในลักษณะการกด การคลึง การบีบ การตัด การดึง และการอบ ประคบ ซึ่งรู้จักกันโดยทั่วไปในชื่อ "นวดแผนโบราณ" โดยมีหลักฐานว่านวดแผนไทยนั้นมีประวัติจนเป็นรูปแบบแผนทไทยมาตรฐานของไทยและส่งทอดมาจนถึงปัจจุบัน การนวดไทยแบ่งเป็น ๒ สาย คือสายราชสำนักและสายเชลยศักดิ์

จากประเทศอินเดีย โดยเชื่อว่าน่าจะมีการนำการนวดเข้ามาพร้อมกับการเผยแพร่พระพุทธศาสนา และมีการนำเข้ามาในประเทศไทยเมื่อใดนั้นไม่ปรากฏหลักฐานชัดเจน จากนั้นได้ถูกพัฒนาและปรับปรุงแก้ไขให้เข้ากับวัฒนธรรมของสังคมไทย

- การนวดแบบราชสำนัก เนื่องจากกลุ่มเป้าหมายของการนวดนี้คือ เจ้านายชั้นผู้ใหญ่ ผู้มี

สำเนาถูกต้อง

นางสาวจรรยา คำดี

ผู้อำนวยการกองการศึกษา

ยศลาบรรดาศักดิ์ที่อยู่ในวัง ฉะนั้นการนวดจึงถูกออกแบบที่เน้นการใช้นิ้วมือและมือเท่านั้น และท่วงท่าที่ใช้ในการนวดมีความสบายเรียบร้อย มีข้อกำหนดในการเรียนมากมาย ผู้ที่เชี่ยวชาญทางวิชาชีพด้านนี้ จะได้ทำงานอยู่ในวังเป็นหมอหลวง มีเงินเดือนมียศมีตำแหน่ง

- การนวดแบบเคลยศักดิ์ เป็นการนวดที่ใช้ในระดับชาวบ้านด้วยท่าทางทั่วไป ไม่มีแบบแผนหรือพิธีรีตองในการนวดมากนัก อีกทั้งยังสามารถใช้อวัยวะอื่นๆ เช่น เข่า ศอก เท้า เพื่อช่วยทุ่นแรงในการนวดได้ ซึ่งเป็นข้อแตกต่างจากการนวดแบบราชสำนักที่เน้นการใช้มือเพียงอย่างเดียว

จากหลักฐานทางประวัติศาสตร์ที่บันทึกเรื่องราวเกี่ยวกับการนวดไทยที่เก่าแก่ที่สุด คือ ศิลาจารึกสมัยสุโขทัยที่ขุดพบในป่ามะม่วง ซึ่งตรงกับสมัยพ่อขุนรามคำแหง ซึ่งได้จารึกรูปการรักษาโรคด้วยการนวดไว้ ต่อมาในสมัยอยุธยาหลักฐานที่ปรากฏอย่างชัดเจนเกี่ยวกับการนวดไทยในปี พ.ศ. ๑๙๙๘ ในรัชสมัยของสมเด็จพระบรมไตรโลกนาถ โดยมีพระราชกฤษฎีกาแบ่งหน้าที่ของแพทย์ตามความชำนาญเฉพาะทาง โดยแยกเป็นกรมต่างๆ เช่น กรมแพทยา กรมหมอยา กรมหมอกุมาร กรมหมอนวด กรมหมอดา กรมหมอวิโรค โรงพระโอสถ นอกจากนี้ยังได้มีการกำหนดศักดินาและดำรงยศตำแหน่งเป็น หลวง ขุนหมื่น พัน และครอบครัวที่นำตามยศและศักดินาที่ดำรง ซึ่งปรากฏอยู่ในกฎหมาย "นาพลเรือน" ต่อมาในรัชสมัยของสมเด็จพระนเรศวรมหาราช ซึ่งเป็นยุคที่การนวดไทยรุ่งเรืองมาก โดยปรากฏในจดหมายเหตุของราชทูตจากประเทศฝรั่งเศสชื่อ ลา ลูแบร์ ในปี พ.ศ. ๒๒๓๐ ว่า

“ในกรุงสยามนั้น ถ้าใครป่วยไข้ลง ก็จะมีคนทำเส้นสายยืด โดยให้ผู้ชำนาญทางนี้ขึ้นไปนวดร่างกายของคนไข้ แล้วใช้เท้าเหยียบ กล่าวกันว่าหญิงมีครรภ์มักใช้ให้เด็กเหยียบเพื่อให้คลอดบุตรง่ายไม่พักเจ็บปวดมาก” ต่อมาในสมัยพระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว (รัชกาลที่ ๓) ราว พ.ศ. ๒๓๗๕ ทรงให้วัดโพธิ์ (วัดพระเชตุพนวิมลมังคลารามราชวรมหาวิหาร ในปัจจุบัน) เป็นมหาวิทยาลัยของปวงชน ทรงให้เลือกสรรและปรับปรุง ตำรายาสมุนไพรรอบพระอาราม และทรงโปรดให้ปั้นรูปฤกษ์ชั้ดตदनซึ่งเป็นรูปหล่อด้วยสังกะสีผสมดีบุกเพิ่มเติม จนครบ ๘๐ ท่า พร้อมโปรดให้เขียนโคลงอธิบายท่าเหล่านั้น แก่โรคนั้น จนครบ ๘๐ ท่า และจารึกสรรพวิชาการนวดไทยลงบนแผ่นหินอ่อน ๖๐ ภาพ แสดงถึงจุดนวดอย่างละเอียดระดับบนผนังศาลาราย และบนเสากายในวัดโพธิ์ ถือได้ว่าเป็นการรวบรวมองค์ความรู้ด้านการนวดไทยไว้อย่างเป็นระบบ

ต่อมาในสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว (รัชกาลที่ ๕) ราว พ.ศ. ๒๔๔๙ ทรงให้กรมหมื่นภูตราชทูตยัย กรมหมื่นอักษรสาสน์โสภณและหลวงสารประเสริฐ ได้ชำระตำราการนวดแผนไทย และเรียกตำราฉบับนี้ว่า “ตำราแผนนวดฉบับหลวง” ตำรานวดนี้ใช้เรียนในหมู่แพทย์หลวง หรือแพทย์ในพระราชสำนัก และในในรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว และพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัวนั้น ผู้ที่มีชื่อเสียงมากในการนวดในขณะนั้นคือ หมออินทเวตดา ซึ่งเป็นหมอนวดในราชสำนัก ได้ถ่ายทอดวิชานวดทั้งหมดให้แก่บุตรชายคือ หมอชิต เดชพันธ์ ซึ่งต่อมาได้ถ่ายทอดความรู้ให้แก่ลูกศิษย์ ความรู้เกี่ยวกับการนวดแผนโบราณนั้นเริ่มแพร่หลายและเปิดกว้างสำหรับบุคคลทั่วไปเมื่อประมาณ ๓๐ ปีมานี้ (ที่มา : <https://th.wikipedia.org/wiki/การนวดแผนไทย>)

ศึกษาจากต้อง
นางสาวจุฑาพร คำดี
ผู้อำนวยการกองการศึกษา

ฐานข้อมูลเกี่ยวกับศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น
ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านศาสนาและประเพณี ชื่อหมอพราหมณ์สู่ขวัญ

ชื่อหลัก : หมอพราหมณ์สู่ขวัญ

ชื่อภาษาถิ่น : หมอสูตร

ชื่อแหล่งที่มา : นายคำ สรรพ์สมบัติ อายุ ปี

ที่อยู่ : ๘๐/๑ หมู่ที่ ๑๐ ตำบลทุ่งโป่ง อำเภออุบลรัตน์ จังหวัดขอนแก่น

ประเภทภูมิปัญญาท้องถิ่นด้าน : ศาสนาและประเพณี หมอสูตรขวัญ การสวดเสดาะเคราะห์

ความรู้ความสามารถของปราชญ์ชาวบ้าน : เป็นผู้มีความรู้และชำนาญในด้านการ หมอพราหมณ์สู่ขวัญ สะเดาะเคราะห์ (แต่งแก้) แต่งกลอนอีสาน (คำผญา) อ่านคัมภีร์ภาษาบาลีได้ (ภาษาเขมร) เป็นผู้นำด้านทำพิธีทางศาสนาต่าง ๆ เป็นต้น

ความเป็นมา

หมอสูตรขวัญ

พิธีบายศรีสู่ขวัญ หรือในภาษาท้องถิ่นดั้งเดิมอีสานเรียกว่าบายศรีสู่ขวัญ เป็นประเพณีดั้งเดิมที่เชื่อว่าจะเป็นสิริมงคลเกิดความสุขที่ดีกับผู้รับขวัญหรือเจ้าของขวัญเดิมที่เข้าใจว่าจะทำกันในกลุ่มชนชั้นเจ้านาย ผู้ใหญ่ เพื่อให้เกิดสิริมงคลเป็นประเพณีของพราหมณ์ เนื่องจากบรรพบุรุษของชาวอีสานได้ผ่านการนับถือทั้งธรรมชาติ ศาสนาพราหมณ์ และศาสนาพุทธมาจึงมีการเลือกสรรเอาส่วนที่ดีมาปรับใช้และได้ยึดถือปฏิบัติเป็นประเพณีสำคัญอย่างหนึ่งของชาวอีสานสืบมาตราบเท่าปัจจุบัน การบายศรีสู่ขวัญนิยมทำกันในแทบทุกโอกาสทั้งในคราวประสพโชคและประสพเคราะห์ คราวที่ต้องพลัดพรากจากไกล คราวกลับมาสู่ถิ่นฐานบ้านเกิด คราวที่เจ้านายหรือพระสงฆ์ผู้ใหญ่มายเยือน

สำเนาถูกต้อง

นางสาวจุราพร คำดี
ผู้อำนวยการกองการศึกษา

คราวที่มีการเปลี่ยนแปลงสำคัญในชีวิต เช่น การบวช การแต่งงาน การเข้ารับราชการทหาร การได้งานใหม่ การได้เลื่อนขั้นเลื่อนตำแหน่งที่สูงขึ้นตลอดทั้งคราวเจ็บไข้ได้ป่วย เป็นต้น

ขวัญเป็นสิ่งที่ไม่มีความตายแต่เชื่อว่ามียู่ประจำตัวของคนและสัตว์มาแต่กำเนิด ถ้าขวัญของผู้ใดอยู่กับเนื้อกับตัวผู้นั้นจะมีแต่ความสุขกายสบายใจ แต่ถ้าขวัญของผู้ใดพลัดหนีหายผู้นั้นจะมีลักษณะอาการตรงกันข้าม ขวัญจึงมีหน้าที่รักษาประคับประคองชีวิตและติดตามเจ้าตัวไปทุกหนทุกแห่งการทำพิธีสู่ขวัญจึงเป็นการเชิญขวัญให้อยู่กับเนื้อกับตัวซึ่งนอกจากจะทำให้ผู้นั้นมีความสุขแล้วยังจะส่งเสริมให้มีกำลังใจที่เข้มแข็ง มีสติไม่ประมาท ชาวอีสานนิยมเรียกสิ่งที่เป็นที่รักและเสริมสิริมงคลแก่ตนว่าขวัญ เช่น ลูกแก้วเมียขวัญ ช่างขวัญ ม้าขวัญ เพื่อนขวัญของขวัญ เป็นต้นและเรียกผู้ที่รู้วิธีทำขวัญว่าหมอขวัญหรือหมอพรหมณ์ เรียกวิธีเรียกขวัญให้มาอยู่กับตัวว่าสู่ขวัญ เรียกการสวดหรือสูตรในพิธีกรรมสู่ขวัญของพรหมณ์ว่าสูตรขวัญ เรียกเครื่องใช้ในพิธีสู่ขวัญว่าบายศรีซึ่งทำด้วยใบตองกล้วยเย็บเป็นกรวยเรียงกันประดับด้วยดอกไม้สด เช่น ดอกดาวเรืองดอกมะลิ ดอกบานไม่รู้โรย ดอกจำปา ขาว (ดอกลั่นทม) จัดเป็นระเบียบอยู่บนพานหรือโตกปกติ

นิยมจัดด้วยพานทองเหลืองหมอพรหมณ์บางท่านให้แยกพาขวัญสำหรับใส่เครื่องใช้ประจำตัวของผู้เข้าพิธีสู่ขวัญอันได้แก่ กระจกส่องหน้า หวี เส้นผมตัดจากศีรษะเล็กน้อย เล็บ ผ้าขาวและเครื่องประดับอื่นๆต่างหาก ส่วนพานบายศรีจะใส่รูปเทียน ขนมหอย ผลไม้นิยมเป็นกล้วยน้ำว้า และเส้นด้ายไว้สำหรับผูกข้อมือ (ผูกแขน) โดยมีการวางไว้อย่างเป็นระเบียบตามช่องดอกไม้แต่โดยทั่วไปจะใช้เพียงพานเดียวรวมเรียกว่า พาขวัญ หรือพานบายศรี เมื่อเตรียมทุกอย่างเรียบร้อยแล้ว การสูตรหรือสวดเชิญขวัญจะเริ่มขึ้นทุกคนจะนั่งพับเพียบล้อมวงหันหน้าเข้าสู่พาขวัญ ผู้ที่เป็นเจ้าของขวัญจะเอามือขวาจับพาขวัญพ้อมแม่ญาติผู้ใหญ่ที่เคารพนับถือจะนั่งอยู่ทางด้านเหนือ ผู้รับขวัญมิตรสหายหรือแขกในงานจะนั่งด้านใต้ และร่วมกันยกพาขวัญขึ้นตอนเริ่มพิธี หมอทำขวัญจะตั้งจิตอธิษฐานให้เจ้าของขวัญมีความสุขความเจริญแล้วสวดเป็นภาษาบาลี ซึ่งมีความหมายว่า ขออัญเชิญเทวดาผู้เป็นใหญ่ มีท้าวสักกะ พระอินทร์ พระพรหม และเทพอารักษ์ทั้งหลายที่อยู่ ณ อาณาบริเวณนี้มาชุมนุมอวยพรให้เจ้าของขวัญมีความสุขสวัสดิ์ คำสวดหรือสูตรขวัญจะเปลี่ยนไปตามวัตถุประสงค์ของการสู่ขวัญแต่ละครั้งว่าสู่ขวัญเนื่องในโอกาสอะไร สู่ขวัญให้ใคร ในขณะที่เดียวกันผู้รับขวัญและบุคคลอื่นที่นั่งสงบเสงี่ยมมีการเปล่งเสียงรับขวัญเป็นช่วงๆตอนที่หมอขวัญสวดว่า มาเด้อขวัญเอ๊ย เมื่อสวดจบจะมีการเจิมด้วยน้ำสุรา ภาษาท้องถิ่นเรียกว่า ฟายเหล้า ที่มีผู้รับขวัญเมื่อฟายเหล้าเสร็จหมอพรหมณ์ก็จะผูกข้อมือให้คนรับขวัญเป็นคนแรก ต่อไปจะเป็นพ่อแม่ญาติผู้ใหญ่และแขกที่มาร่วมงานตามลำดับ ขณะผูกข้อมือผู้รับขวัญต้องหงายมือที่ผูกขึ้น มืออีกข้างหนึ่งยกขึ้นทำพนมมือเสมอออก เพื่อเป็นการเคารพขวัญและรับคำอวยพรการผูกข้อมือต้องหยิบไข่ไก่ หรือขนม ข้าวสุกจากพาขวัญมาวางบนมือเจ้าของขวัญด้วยเมื่อผูกข้อมือเสร็จทุกคนแล้วจึงมีการเลี้ยงข้าวปลาอาหารกันตามที่จัดไว้จนอิ่มหน้าสำราญก็เป็นอันเสร็จพิธี

การสู่ขวัญเป็นเรื่องเกี่ยวกับขวัญและกำลังใจซึ่งบรรพบุรุษของชาวอีสานได้เห็นความสำคัญของการจิตใจมากในการดำเนินชีวิตแทบทุกอย่างต้องอาศัยพลังทางจิตเพื่อจะได้ช่วยให้มีจิตใจที่เข้มแข็ง มีสติสัมปชัญญะที่มั่นคงซึ่งจะก่อให้เกิดปัญญาและความมุ่งมั่นทุ่มเทไปสู่เป้าหมายสามารถเอาชนะฟันฝ่าอุปสรรคที่ยากลำบากได้จึงเป็นมรดกทางภูมิปัญญาที่ควรถือปฏิบัติสืบทอดกันต่อไป

สำเนาถูกต้อง

นางสาวจรรยาพร คำดี
ผู้อำนวยการกองการศึกษา

ฐานข้อมูลเกี่ยวกับศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น
ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านศิลปกรรมและพานบายศรี

แหล่งที่มาชื่อ : นางทองเลื่อน ฉลุทอง อายุ ๘๐ ปี

ที่อยู่ : ๒๗ หมู่ที่ ๗ ตำบลทุ่งโป่ง อำเภออุบลรัตน์ จังหวัดขอนแก่น

ประเภทภูมิปัญญาท้องถิ่นด้าน : ศิลปกรรมและพานบายศรี

ความรู้ความสามารถของปราชญ์ชาวบ้าน : เป็นผู้มีความรู้และชำนาญด้านการทำพานบายศรี การทำชั้นหมากเบ็ง ฯลฯ เป็นต้น

ประวัติความเป็นมาของพิธีบายศรีสู่ขวัญ

กล่าวกันว่าพิธีบายศรีสู่ขวัญมาพร้อมกับพราหมณ์ทมิฬชานอินเดียที่อพยพมาสู่สุวรรณภูมิ หนังสือเก่าที่พบซึ่งออกในสมัยพระเจ้าอู่ทองกล่าวไว้ว่า บายเป็นภาษาเขมรแปลว่าข้าว ข้าวอันเป็นสิริมงคล ข้าวขวัญ กล่าวคือข้าวที่หุงปรุงรสโอชาอย่างดีเหมาะสมที่จะเป็นเครื่องสังเวยให้เทวดาโปรด พิธีใดเป็นพิธีเทวดาโดยตรง หรือต้องการที่จะอัญเชิญเทวดามาเป็นประธาน ต้องการของสังเวยที่ดีและมีสี่สะดุดตา ชาวทมิฬจึงมีเคล็ดลับความเชื่อในข้าวที่ย้อมสีตามสีประจำองค์เทวดา รวมถึงใช้สีล่อเทวดาฝ่ายร้ายให้ไปรวมต่างหากไม่ให้มาทำอับมงคลให้โทษแก่ มณฑลพิธีและบุคคล ซึ่งขนบธรรมเนียมประเพณีของไทยกับทมิฬได้มีความเป็นมาอย่างเดียวกัน เนื่องจากได้มีการ ถ่ายทอดวัฒนธรรมต่าง ๆ แก่กัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งพิธีบวงสรวงเทวดา มีขนมต้มขาว มะพร้าวอ่อน กล้วย ข้าวย้อมสี เช่นข้าวเหนียวดำ ข้าวเหนียวแดง ก็นำมาใช้ในพิธีไทยอย่างชัดเจน นอกจากนี้ภาษาบายศรีต้องเป็นกระทงที่ สำหรับบรรจุกาอาหาร ภายหลังเอาพานซ้อนกันขึ้นไปแล้วเอาของตั้งบนปากพาน เมื่อมีการถ่ายทอดมาที่ประเทศไทย ซึ่งมีศิลปศาสตร์ที่เจริญขึ้น กระทงใบตองก็ถูกประดิษฐ์ประดอยให้สวยงามเป็นกระทงเจิม ซึ่งประดับประดาตกแต่งที่ ปากกระทงให้มีความงดงามมีกระจ่าง มียอดแหลมตาม

ศิลปะแบบไทย ๆ

ความหมายของบายศรีสู่ขวัญ

บายศรี เป็นของสูงเป็นสิ่งที่มีความหมายของคนไทย ตั้งแต่โบราณมาจนถึงปัจจุบันนับตั้งแต่เกิดจะจัดพิธีสังเวยและทำขวัญในวาระต่างๆ ซึ่งจะต้อง มีบายศรีเป็นสิ่งสำคัญในพิธีนั้นๆ ซึ่งเป็นศาสนพิธีของพราหมณ์

นางสาวจรรยาพร คำดี
ผู้อำนวยการกองการศึกษา

คำว่า บาย ภาษาเขมร แปลว่า ข้าวสุก
บาย ภาษาถิ่นอีสาน แปลว่า จับต้อง สัมผัส
ศรี เป็นคำมาจากภาษาสันสกฤตตรงกับ
ภาษาบาลี ว่า สิริ แปลว่า มิ่งขวัญ

คำว่า “ บายศรี ” แปลว่า ข้าวขวัญ หรือ
สิ่งที่ นำสัมผัสกับความดีงาม (ความหมายของชาวอีสาน)

บายศรี ตามพจนานุกรมฉบับ
ราชบัณฑิตยสถาน แปลว่า ข้าวอันเป็น สิริ ,ขวัญข้าว หรือ
ภาชนะใส่เครื่องสังเวย

ในโบราณมีการเรียกพิธีสู่ขวัญ ว่า บาศรี
เหตุที่เรียกว่า บาศรี เนื่องจากเป็นพิธีสำหรับ บุคคลชั้นเจ้านายผู้ใหญ่ทำกัน จึงมีคำว่า บา อยู่ด้วย “บา” ในภาษา
โบราณอีสานใช้เป็นคำนำหน้าเรียกเจ้านาย เช่น บาท้าว บาบ่าว บาคราญ เป็นต้น ส่วนคำว่า ศรี หมายถึงผู้หญิง
และสิ่งที่เป็นสิริมงคล บาศรี จึงหมายถึง การทำพิธีที่เป็นสิริมงคลแต่ปัจจุบันนี้ คำว่า บาศรี ไม่ค่อยนิยมเรียกกันแล้ว
มักนิยมเรียกว่า บายศรี เป็นส่วนมาก

สำเนาถูกต้อง

นางสาวจรรยาพร คำดี
ผู้อำนวยการกองการศึกษา

ฐานข้อมูลเกี่ยวกับศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น
ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านสภัญญะและหมอลำ

แหล่งที่มาชื่อ : นางhurst อามาตย์ อายุ ๕๖ ปี

ที่อยู่ : ๕๒ หมู่ที่ ๗ ตำบลทุ่งโป่ง อำเภออุบลรัตน์ จังหวัดขอนแก่น

ประเภทภูมิปัญญาท้องถิ่นด้าน : สภัญญะและหมอลำ

ความรู้ความสามารถของปราชญ์ชาวบ้าน : เป็นผู้มีความรู้และชำนาญด้านการขับร้องสภัญญะและหมอลำ
เป็นต้น

ประวัติความเป็นมา

หมอลำหมู่ หมอลำเพลินเป็นการลำที่มีผู้แสดงครบหรือเกือบจะครบตามจำนวนตัวละครในเรื่องที่ดำเนินการแสดง มีอุปกรณ์ประกอบ ทั้งฉาก เสื้อผ้าสมจริงสมจัง และยังมีเครื่องดนตรีประกอบ แต่เดิมที่มีหลักๆ คือพิณ (ซุง หรือ ซึง) แคน กลอง กรลำจะมี ๒ แนวทางคือ ลำเวียง จะเป็นการลำแบบลำกลอน หมอลำจะแสดงเป็นตัวละครตามบทบาทในเรื่อง การดำเนินเรื่องค่อนข้างช้า แต่ก็ได้อรรถรสของละครพื้นบ้าน หมอลำได้ใช้พรสวรรค์ของตัวเองในการลำ ทั้งทางด้านเสียงร้อง ปฏิภาณไหวพริบและความจำ เป็นที่นิยมในหมู่ผู้สูงอายุ ต่อมาเมื่อดนตรีลูกทุ่งมีอิทธิพลมากขึ้น จึงเกิดวิวัฒนาการของหมอลำหมู่อีกครั้งหนึ่ง โดยได้ประยุกต์กลายเป็น ลำเพลิน ซึ่งมีจังหวะที่เร้าใจชวนให้สนุกสนาน ก่อนการลำเรื่องในช่วงหัวค่ำจะมีการนำเอารูปแบบของ วงดนตรีลูกทุ่งมาใช้เรียกคนดู กล่าวคือ จะมีนักร้องมาร้องเพลงลูกทุ่งหรือบางคณะหมอลำ ได้นำเพลงสตริงที่กำลังฮิตในขณะนั้นมาขับร้อง มีทางเครื่องหรือแดนซ์เซอร์เดินประกอบ นำเอาเครื่องดนตรีสมัยใหม่มาประยุกต์ใช้ เช่น กีตาร์ คีย์บอร์ด แซ็กโซโฟนทรัมเปต และกลองชุด เป็นต้น โดยนำมาผสมผสานเข้ากับเครื่องดนตรีเดิมได้แก่ พิณ แคน ทำให้ได้รสชาติของดนตรีที่แปลกออกไป ยุคนี้นับว่าหมอลำเฟื่องฟูมากที่สุด คณะหมอลำต่างๆ ส่วนใหญ่จะอยู่ในแถบจังหวัดขอนแก่น มหาสารคาม อุบลราชธานี อุดรธานี หมอลำหมู่สามารถแบ่งตามทำนอง

ของบทกลอนลำได้อีกซึ่งแต่ละทำนองจะออกเสียงสูงต่ำไม่เหมือนกัน ได้แก่ ทำนองขอนแก่น ทำนองกาฬสินธุ์ ทำนองสรวงคาม ทำนองอุบล เป็นต้น

หมอลำเป็นองค์วิชาความรู้อย่างหนึ่ง ทำให้เราเรียนรู้สังคม และวัฒนธรรมได้ การแสดงหมอลำไม่ใช่แค่การอนุรักษ์ แต่ยังอธิบาย ความหมายและการเปลี่ยนแปลงทางสังคมในวงชาวบ้านซึ่งเป็นมูลชั้นต้น อย่างดี ในเมื่อวัฒนธรรมอีสานได้มีการสืบทอดมาจนถึงปัจจุบัน ดังนั้นเรา ควรที่จะอนุรักษ์วัฒนธรรมของเราไว้ วัฒนธรรมทุกสิ่งทุกอย่างที่เป็นของไทย ก็คือเอกลักษณ์ของชาติไทยและที่คนไทยเรามีความมั่นคงอยู่ได้ทุกวันนี้ก็ เพราะเรามีเอกลักษณ์ มีวัฒนธรรมไทยที่เป็นวิถีชีวิตของเรา

ความเป็นมา (ภูมิหลัง/ความเชื่อ)

สรภัญญะ เป็นทำนองการสวดทำนองหนึ่ง มีจุดกำเนิดมา จากการสวดทางพระพุทธศาสนา เป็นทำนองเทศน์โปรดพุทธศาสนิกชนใน ตอนแรก ต่อมาจึงฝึกให้ฆราวาสร้อง สำหรับการร้องในภาคอีสานนั้นจะร้อง กันแพร่หลายในเทศกาลเข้าพรรษา ซึ่งเป็นช่วงที่ชาวบ้านว่างจากการทำนา และรอช่วงการเก็บเกี่ยวมาถึง ชาวบ้านจึงใช้เวลานี้ไปร่วมทำบุญที่วัด เช่น จัดทำดอกไม้ จัดทำตะเกียงน้ำมันจากพืช เพื่อใช้เป็นเชื้อเพลิงจุดให้มีแสงสว่างพอที่พระสงฆ์จะใช้เวลากลางคืน นอกจากนี้ จะมีสตรีจับกลุ่มกันร้อง สรภัญญะโดยมีรุ่นเก่าเป็นผู้ฝึก ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ไม่สามารถสืบทอดได้ว่ามีการสวดสรภัญญะตั้งแต่เมื่อใด ปัจจุบันการสวดสรภัญญะของ ชาวภาคอีสานนั้น นิยมสวดกันในงานศพ งานทอดผ้าป่า งานกฐิน งานทอด เทียน งานกวนข้าวทิพย์ และในกิจกรรมวันธรรมสวนะ (วันพระ) ส่วนภาค กลางนั้นนิยมร้องในงานศพ เช่นเดียวกับการสวดพระอภิธรรม จุดมุ่งหมาย ของการสวดมีจุดประสงค์เดียวกันคือ การเผยแพร่ธรรมะ ดังนั้น เนื้อหาที่ใช้สวดจึงมักให้คติธรรม เช่น เรื่อง เวสสันดรชาดก และชาดกต่างๆ โดยปกติแล้ว คณะขับร้องสรภัญญะ จะประกอบด้วยสมาชิก จำนวน ๓ - ๗ คน คน ที่มีเสียงไพเราะที่สุดจะเป็นหัวหน้า

สำเนาถูกต้อง

นางสาวจรรยาพร คำดี
ผู้อำนวยการกองการศึกษา

ฐานข้อมูลเกี่ยวกับศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น
ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านอาหารพื้นบ้าน

แหล่งที่มาชื่อ : นางสาววิภา ชนะพล อายุ ๓๖ ปี

ที่อยู่ ๙ หมู่ที่ ๗ ตำบลทุ่งโป่ง อำเภอบุรบดี จังหวัดขอนแก่น

ประเภทภูมิปัญญาท้องถิ่น : ด้านอาหารพื้นบ้าน การทำขนมไทย

ความรู้ความสามารถของปราชญ์ชาวบ้าน : เป็นผู้มีความรู้และชำนาญด้านการทำขนมไทยพื้นบ้าน การทำขนมท้อ
ขนมชั้น ขนมกล้วย ขนมตะโก้ ขนมหม้อแกง ขนมกล้วยแปบ ขนมต้ม เป็นต้น

ประวัติและความเป็นมา

ในสมัยโบราณคนไทยจะทำขนมเฉพาะวาระสำคัญ
เท่านั้น เป็นต้นว่างานทำบุญ งานแต่ง เทศกาลสำคัญ หรือต้อนรับ
แขกสำคัญ เพราะขนมบางชนิดจำเป็นต้องใช้กำลังคนอาศัยเวลาใน
การทำพอสมควร ส่วนใหญ่เป็น ขนมประเพณี เป็นต้นว่า ขนมงาน
เนื่องในงานแต่งงาน ขนมพื้นบ้าน เช่น ขนมครก ขนมกล้วย ฯลฯ ส่วน
ขนมในรั้วในวังจะมีหน้าตาสวยงาม ประณีตวิจิตรบรรจงในการจัดวาง
รูปทรงขนมสวยงาม

ขนมไทยดั้งเดิม มีส่วนผสมคือ แป้ง น้ำตาล กะทิ
เท่านั้น ส่วนขนมที่ใช้ไข่เป็นส่วนประกอบ เช่น ทองหยิบ ทองหยอด
เม็ดขนุน นั้น มาริ ก็มาร์ เดอ ปีนา (ท้าวทองกีบม้า) หลุยส์ชาว
โปรตุเกส เป็นผู้นำสูตรมาจากโปรตุเกส

ขนมไทยที่นิยมทำกันทุกๆ ภาคของประเทศไทย ใน
พิธีการต่างๆ ก็คือขนมจากไข่ และเชื่อกันว่าชื่อและลักษณะของขนม
นั้นๆ เช่น รับประทานฝอยทอง เพื่อหวังให้อยู่ด้วยกันยืนยาว มีอายุ
ยืน รับประทาน ขนมชั้นก็ให้ได้เลื่อนขั้นเงินเดือน รับประทาน ขนม
กล้วยฟูก็ขอให้เจริญ รับประทานขนมทองเอก ก็ขอให้ได้เป็นเอก เป็น
ต้น

สำเนาถูกต้อง

นางสาวจรรยา คำดี
ผู้อำนวยการกองการศึกษา

ในสมัยรัชกาลที่ ๑ มีการพิมพ์ตำราอาหารออกเผยแพร่ รวมถึงตำราขนมไทยด้วย จึงนับได้ว่าวัฒนธรรมขนมไทยมีการบันทึกเป็นลายลักษณ์อักษรครั้งแรก ตำราอาหารไทยเล่มแรกคือแม่ครัวหัวป่าก์ ต่อมาเมื่อการค้าเจริญขึ้นในตลาดมีขนมนานาชนิดมาขาย และนับว่าเป็นยุคที่ขนมไทยเป็นที่นิยม

ขนมไทย

ขนมไทยหลายชนิด อาทิ ทองหยอด, ทองหยิบ, ฝอยทอง ซึ่งเป็นขนมที่มีที่มาจากโปรตุเกส โดย ท้าวทองกีบม้า ขนมไทย มีเอกลักษณ์ด้านวัฒนธรรมประจำชาติไทยคือ มีความละเอียดอ่อนประณีตในการเลือกสรรวัตถุดิบ วิธีการทำ ที่พิถีพิถันรสชาติอร่อยหอมหวาน สีสันสวยงาม รูปลักษณ์ชวนรับประทาน ตลอดจนกรรมวิธีที่ประณีตบรรจง

สำเนาถูกต้อง

นางสาวจุราพร คำดี
ผู้อำนวยการกองการศึกษา

ฐานข้อมูลเกี่ยวกับศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น
ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านอุตสาหกรรมและหัตถกรรม ชื่อ ศูนย์ล้อยไม้เฟอร์นิเจอร์

ชื่อหลัก : ศูนย์ล้อยไม้เฟอร์นิเจอร์

ชื่อภาษาถิ่น : ล้อยไม้ สร้างสุข

ชื่อแหล่งที่มา : นางสาวเกษราภรณ์ หลวงจันทร์ ผู้ก่อตั้งร้านล้อยไม้เฟอร์นิเจอร์ แหล่งรวมผู้พิการซึ่งขาดโอกาส
จากสถานการณ์ที่พลิกผันในชีวิตมาร่วมกันแสดงทักษะที่ตนเองมีผ่านงานไม้และงานแก้ว

ที่อยู่ : ๑ หมู่ที่ ๔ บ้านทรัพย์สมบูรณ์ ตำบลทุ่งโป่ง อำเภอบุรบดี จังหวัดขอนแก่น ๔๐๒๕๐

ติดต่อ/เบอร์ และ ID ๐๙๕๖๗๒๖๓๔๖

ประวัติความเป็นมา

ความหมายของ กลุ่มล้อยไม้เฟอร์นิเจอร์ คือ มนุษย์ล้อยไม้ เริ่มก่อตั้งเมื่อวันที่ ๒๓ กันยายน ๒๕๕๕ จากกลุ่มผู้ป่วยที่นอนติดเตียงมาฟื้นฟูต่อยอด ด้วยการทำอาชีพแรกที่มีารวมกลุ่มกันที่บ้านทรัพย์สมบูรณ์ มีสมาชิก ๕ คน เป็นคนพิการที่นั่งวีลแชร์ทั้งหมด โดยเริ่มต้นจากการทำกระจกพันทราย และงานเข้ากรอบรูป หลังจากที่ทำมาได้ประมาณ ๑ ปีกว่า ๆ สมาชิกกลุ่มน้อง ๆ ที่ทำงานด้วยกันก็เริ่มมองเห็นศักยภาพของตนเองเพิ่มมากขึ้น จึงเกิดความมั่นใจ และศรัทธาในตนเองมากขึ้น เพราะก่อนที่จะเข้ามาทำอาชีพทุกคนรู้สึกว่าคุณค่า ไม่มีความสามารถทำอะไรได้เลย แต่พอได้รวมกลุ่มมีเพื่อนมีงานทำ ทุกคนก็เปลี่ยนความคิด และอยากทำงานที่ตนเองถนัด และเคยทำก่อนที่จะเป็นพิการ

สำเนาถูกต้อง

นางสาวจรรยาพร คำดี
ผู้อำนวยการกองการศึกษา

สมาชิกกลุ่มในแต่ละคนต่างก็มีความสามารถกัน อยู่แล้ว ในแต่ละด้าน เช่น บางคนเคยเป็นช่างซ่อมรถยนต์บ้าง บางคนเคยเป็นช่างเชื่อมบ้าง บางคนเคยเป็นช่างเฟอร์นิเจอร์ นางสาวเกษราภรณ์ หลวงจันทร์ (เกษ) มีความคิดว่าถ้าคนเรา จะมีความสุขและยั่งยืนได้ ก็ต้องได้ทำงานที่ตนเองชอบและถนัด เท่านั้น

ต่อมา นางสาวเกษราภรณ์ หลวงจันทร์ (เกษ) จึงหาเครื่องมือง่าย ๆ ที่เป็นเม็ดเงินวด มาทดลองทำ และทำมาได้ ๔ ปี จากทุนของตัวเอง และ บริษัทไอสทสภา ทำ CSR และทำมาตลอดเกือบ ๔ ปี มาถึงปี พ.ศ. ๒๕๕๙ กลุ่มลื้อไม้ จึงได้งบประมาณจาก มาตรา ๓๕ พรบ.การจ้างงานคนพิการ โดยผ่านสถาบันพัฒนาธุรกิจชุมชนเป็นตัวแม่ตจข. จึงได้รับการสนับสนุนจาก บริษัท ยูเนี่ยน ออโต้ พาร์ท มานูแพคเซอร์วิซ จำกัด ต่อมาในปี พ.ศ. ๒๕๖๐ ทั้งหมด ๑๒ สิทธิ กลุ่มลื้อไม้ได้นำงบประมาณที่ได้ มาสร้างอาคารโรงงาน ซื้อเครื่องมือไฟฟ้าในการทำงาน ทำให้งานที่ทำออกมามีคุณภาพและสวยงามมากขึ้น

และในปีต่อมา พ.ศ. ๒๕๖๑กลุ่มลื้อไม้ก็ได้รับการสนับสนุนงบประมาณจาก บริษัท ยูเนี่ยน ออโต้พาร์ท มานู แพคเซอร์วิซ อีกเป็นปีที่ ๒ จึงได้สร้างเป็นร้านค้าเพื่อเป็นของฝากของคนพิการ ทั้งอำเภออุบลรัตน์ และให้เป็นที่รวมสินค้าชุมชนรวมทั้งเฟอร์นิเจอร์ของกลุ่มลื้อไม้ด้วย โดยทางกลุ่มลื้อไม้มีจุดประสงค์ให้เป็น จุดแลนด์มาร์ก (landmark) ของอำเภออุบลรัตน์

วัตถุประสงค์ในการจัดตั้งกลุ่มลื้อไม้

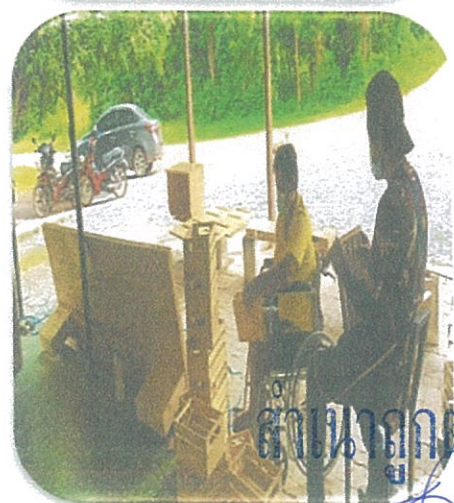
๑. เพื่อให้คนพิการ มีความรู้สึกเชื่อมั่น และศรัทธาในตนเอง
๒. เพื่อให้มีอาชีพ และมีรายได้ที่ยั่งยืน
๓. สามารถดูแลตนเองและครอบครัวไม่เป็นภาระให้กับครอบครัวและสังคม
๔. เพื่อเป็นแรงบันดาลใจให้กับชุมชน

ประเภทภูมิปัญญา : ด้านอุตสาหกรรมและหัตถกรรม

ความรู้ความสามารถของปราชญ์ชาวบ้าน เป็นผู้มีความรู้และชำนาญด้านการอุตสาหกรรมและหัตถกรรม โรงงานผลิตเฟอร์นิเจอร์ ที่ไม่เหมือนใคร ตั้งอยู่ที่ ๑ หมู่ที่ ๔ บ้านทรัพย์สมบูรณ์ ตำบลทุ่งโป่ง อำเภออุบลรัตน์ จังหวัดขอนแก่น แรงงานที่นี่ล้วนแต่เป็นผู้พิการที่ทำงานทุกอย่างบนรถวีลแชร์ ในชื่อของ "ศูนย์ลื้อไม้เฟอร์นิเจอร์" พวกเขาผลิตผลงานคุณภาพทั้งชุดโต๊ะ เก้าอี้ กอถ้องใส่ของ ชั้นวาง และอื่นๆ อีกหลากหลาย

ประวัติ นางสาวเกษราภรณ์ หลวงจันทร์

ชื่อ นางสาวเกษราภรณ์ หลวงจันทร์ เกิดเมื่อวันที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๑๕ อายุ ๔๙ ปี ที่อยู่ ๑ หมู่ที่ ๔ ตำบลทุ่งโป่ง อำเภออุบลรัตน์ จังหวัดขอนแก่น

ประเภทภูมิปัญญาท้องถิ่น ด้านหัตถกรรม และอุตสาหกรรม ความรู้ความสามารถของปราชญ์ชาวบ้าน เป็นผู้มีความรู้และชำนาญด้านการบริหารจัดการกลุ่มด้านการตลาดให้สมาชิกกลุ่มได้มีรายได้ที่ยั่งยืนมั่นคง

นางสาวเกษราภรณ์ หลวงจันทร์ ตำแหน่งประธานกลุ่มล่อไม้เฟอร์นิเจอร์ ซึ่งไม่ได้เป็นคนพิการ แต่กำเนิด ความพิการเกิดจากอุบัติเหตุเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๔๑ โดยการขับซิ่งรถมอเตอร์ไซด์ ในขณะที่อายุ ๒๖ ปี ได้ขับรถออกไปทำงานที่บึงสี สหารัตนธิเบศร์ ตำแหน่งหัวหน้าแผนก

หลังจากเกิดอุบัติเหตุ นอนติดเตียง ๓ ปี ต่อมาปีที่ ๔ จึงได้เปลี่ยนความคิดจากการได้ดูโฆษณาตัวหนึ่ง ซึ่งมีเนื้อหาเกี่ยวกับ “การหมดไปตั้งครึ่ง กับการเหลือตั้งครึ่ง” จึงเกิดแรงบันดาลใจทำให้ลุกขึ้นมาเพื่อดูแลตัวเองในการใช้ชีวิตประจำวัน เช่น อาบน้ำ ทำกับข้าว ซักผ้า หวังว่าคงจะไม่เป็นภาระให้กับคนที่ดูแลมากจนเกินไป แต่ก็มาคิดได้อีกว่ามันคงยังไม่พอเพราะว่า ถ้าพอกับแม่ที่ดูแลไม่มีแล้ว เราจะเอาเงินจากที่ไหนมาดูแลตนเอง หรือในการใช้จ่ายในชีวิตประจำวัน

จากนั้นจึงได้ตัดสินใจอีกครั้ง คือ ต้องหารายได้เอง หาอาชีพทำ สุดท้ายก็ได้เพื่อนสมัยทำงานด้วยกัน จึงได้ชักชวนกันมาลงทุนทำการค้าขาย เริ่มจากการขายครีมหน้าขาว ขายกระเปาะ ขายทุกอย่างทุกอย่างที่ทำให้มีรายได้ สามารถดูแลตนเองและดูแลพ่อแม่ และยังมีเงินเหลือเก็บด้วย ทำการค้าขายกับเพื่อนเรื่อยมาจนถึงปี พ.ศ. ๒๕๕๕ รวมเป็นเวลา ๑๐ ปี

หลังจากนั้นได้รับการชวนเข้ากลุ่มคนพิการ ของอำเภออุบลรัตน์ จากนักกายภาพบำบัด โรงพยาบาลอุบลรัตน์ รวมกลุ่มครั้งแรกเจอเพื่อนพิการที่หลากหลาย ความพิการ แต่ นางสาวเกษราภรณ์ หลวงจันทร์ (เกษ) ได้โฟกัสคนที่พิการนั่งวิลแชร์ เพราะกายภาพเหมือนกัน จึงได้ชักชวนมาฟื้นฟูเพื่อให้ช่วยเหลือตนเองจากนักกายภาพ หลังจากนั้นก็ค่อยออกมาทำอาชีพและสำคัญยิ่ง น้อง ๆ ที่ทำงานแต่ละคน ไม่ได้พิการแต่กำเนิด ซึ่งพวกเขาเคยทำงานกันมาก่อนทั้งนั้น หลังจากพวกเขาได้มีโอกาสมีงานทำ ที่มีรายได้จากน้ำพักน้ำแรงของพวกเขา จึงทำให้น้อง ๆ เกิดความเชื่อมั่นในตนเอง มีความรู้สึกว่าคุณเองยังมีตัวตนอยู่ ไม่เป็นภาระให้กับครอบครัว ที่สำคัญยิ่งเกิดความภาคภูมิใจในผลงานที่ตนเองทำ มีรายได้ มีอาชีพทำที่ยั่งยืน สามารถดูแลตนเองและครอบครัวได้เป็นอย่างดี ปัจจุบัน กลุ่มล่อไม้รวมกลุ่มเป็นเวลา ๗ ปี

สำเนาถูกต้อง

ฐานข้อมูลเกี่ยวกับศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่น
ภูมิปัญญาท้องถิ่นด้านกองทุนและธุรกิจชุมชน ชื่อร้านค้าสวัสดิการชุมชน

ชื่อหลัก : ร้านค้าสวัสดิการชุมชน

ชื่อภาษาถิ่น : สหกรณ์ร้านค้าชุมชน

แหล่งที่มาชื่อ : นางปสุตา ชมจันทร์ อายุ.....ปี

ที่อยู่ : หมู่ที่ ๔ ตำบลทุ่งโป่ง อำเภอบุขารัตน์ จังหวัดขอนแก่น เบอร์โทร ๐๙๔-๔๖๗๒๑๑๔

ประเภทภูมิปัญญาท้องถิ่นด้าน : การกองทุนและธุรกิจชุมชน

ความรู้ความสามารถของปราชญ์ชาวบ้าน : เป็นผู้มีความรู้และชำนาญด้านการบริหารกองทุนร้านค้าชุมชน สามารถบริหารจัดการร้านค้าชุมชนให้มีผลกำไรที่ยั่งยืน นำพาสมาชิกของกองทุนสวัสดิการร้านค้าให้มีการจัดสรรปันผลเฉลี่ยคืนกำไรให้กับสมาชิกกองทุน

ความเป็นมา

ร้านค้าชุมชน

โดยปกติแล้วไม่ว่าจะหมู่บ้าน, ตำบล หรือแม้แต่ชุมชนไหนๆ ก็ต้องมีร้านค้าประจำท้องถิ่นนั้นๆ เป็นของคู่กันอยู่เสมอ แค่เข้าชายนี่ก็สามารถเรียกได้ว่าเป็นร้านค้าชุมชน ซึ่งส่วนใหญ่ก็จะเป็นในลักษณะของคนเห็นโอกาสเปิดร้านค้าเพื่อจำหน่ายสินค้าอุปโภค บริโภคให้กับผู้คนในท้องถิ่น และละแวกใกล้เคียง โดยเฉพาะชุมชนที่ตั้งอยู่ในพื้นที่ไกลๆ การเดินทางหรือการสัญจรไปกลับระหว่างตัวเมืองที่ใหญ่ขึ้นมา หรือตัวจังหวัดถูกจำกัดด้วยระยะทาง หรือความยากลำบากในการเดินทาง ร้านค้าเล็กๆ ในชุมชนนั้นก็จะเป็นสิ่งที่ตอบโจทย์ความต้องการสินค้าพื้นฐานได้เป็นอย่างดี

ร้านค้าชุมชนนั้นต้องเรียกได้ว่ามีมานานแล้ว แต่เป็นของที่คู่กับแทบทุกชุมชนเลยด้วยซ้ำ ดังที่กล่าวมามากจะเป็นร้านค้าที่เป็นธุรกิจส่วนตัวเล็กๆ เสียมากกว่า ขายสินค้าสารพัดเท่าที่ความต้องการหลักๆ ของคนในท้องถิ่นจะถามหา สินค้าอะไรที่เป็นประเภทนานๆ ขายได้สักครั้ง หรือสินค้าที่จัดอยู่ในประเภทที่ไม่ค่อยจำเป็น โดยเฉพาะสินค้าฟุ่มเฟือยมักจะไม่มีปรากฏ เพราะฉะนั้นร้านค้าจะเล็ก, กลาง, ใหญ่ หรือแม้แต่ร้านโชห่วยถ้าตั้งแล้วให้บริการภายในชุมชน จะหนักคำว่าร้านค้าชุมชนไปได้อย่างไร

ร้านค้าชุมชน จัดว่าเป็นโครงการระดับหมู่บ้านที่มีความท้าทายค่อนข้างมาก เพราะจะมีเรื่องของการบริหารจัดการเข้ามาเกี่ยวข้อง และต่อเนื่องในทุกๆ วัน สิ่งที่สำคัญคือ คนหลักๆ ที่จะเป็นแกนเข้ามาดำเนินการ ต้องมีความเป็นจิตอาสา ก่อนเป็นอันดับแรก เพราะการทำโครงการร้านค้าชุมชนอะไรๆ ในหลายมิติอย่างที่ได้อธิบายไปเข้ามาเกี่ยวข้อง ความหนักแน่นในเป้าหมายเพื่อยกระดับชุมชน และสร้างเสริมรายได้ ช่วยให้เศรษฐกิจในท้องถิ่นดีขึ้นจึงเป็นสิ่งสำคัญที่ควรไม่ละสายตาออกไป

สาเนาถูกต้อง

นางสาวจรรยาพร คำดี
ผู้อำนวยการกองการศึกษา

ขอให้ทุกท่านที่สนใจจะดำเนินการในเรื่องของร้านค้าชุมชน และกลุ่มที่กำลังดำเนินการอยู่แล้วนั้น มีความมุ่งมั่น มุ่งมั่นในเป้าหมาย และขอให้ประสบความสำเร็จอย่างงดงาม เพื่อเป็นกรณีศึกษาให้ท้องถิ่นอื่นๆ ได้เอากลุ่มของท่านไปเป็นตัวอย่างของความสำเร็จ ในอนาคตหากท้องถิ่นของท่านมีสินค้าอะไรดี และเด่น เราขออาสาเอามาแชร์ เพื่อแบ่งปันให้สังคมได้รับรู้บ้าง หวังว่าคงอนุญาตินะครับ เพื่อจะได้เกิดการซื้อขายแลกเปลี่ยนกันในวงกว้างขึ้นไปอีก

สำเนาถูกต้อง

นางสาวจรรยาพร คำดี
ผู้อำนวยการกองการศึกษา